

Project funded by
EUROPEAN UNION

ПРОУЧВАНЕ

Местни и регионални политики, законодателство, мрежи и инициативи за сътрудничество за намаляване на речните и морски отпадъци в Черноморския регион

ОБЛАСТ БУРГАС, БЪЛГАРИЯ

Common borders. Common solutions.

I. Обща информация за целевия регион и държава и обхват на проучването

Черно море е естествен вътрешен воден басейн, разположен между Европа и Азия. Шест държави споделят черноморското крайбрежие: България, Грузия, Румъния, Русия, Турция и Украйна. Дължините на съответните им брегови линии са: България - 354 км, Грузия - 310 км, Румъния - 225 км, Русия - 800 км (включително Азовско море), Турция - 1329 км и Украйна - 2782 км (включително Азовско море). В крайбрежните зони на шестте държави живеят около 16 милиона души.

Някои от основните географски характеристики на Черно море са: обща площ 422 000 кв. км (441 000 кв. км, включително плиткото Азовско море), максимална дълбочина - 2212 м, средна дълбочина 1300 м, обем 540 000 куб. км, вълна височина до 6 - 7 м, дължина на вълната до 90 - 100 м, приливни разлики - 3 до 10 см, средна зимна температура на морската вода - 4 ° С, средна лятна температура на морската вода - 22—24 ° С. Най-големите заливи на Черно море са Каркинитски, Бургаски, Каламитски, Днепровски, Днестровски, Синоп и Самсунския залив. Най-големите реки, вливащи се в Черно море, са Дунав, Днепър, Дон, Днестър, Кубан, Южен Буг, Риони, Кизил-Ирмак и Камчия.

Уникалната среда

Черно море с обща площ от около една трета от континенталната Европа е един от най-големите вътрешни водни басейни в света. Тя е почти изцяло изолирана от световните океани, но е над 2 km дълбока на места и получава речни входи от голяма територия на водосборния басейн, включително големи части от седемнадесет страни и втора, трета и четвърта по големина река в Европа, съответно Дунав, Днепър и Дон.

Черно море е свързано със Средиземноморието само чрез тесния и криволичещ Босфорски пролив, естествен канал с дължина 35 км, който е на 40 м дълбочина и на 700 м широк. Той води до Мраморно море и след това до Егейско море през Дарданелите. Тази сложна природна система прави допълването на морската вода в Черно море много бавно.

Всяка година реките изливат средно 350 кубически километра вода в морето и тъй като получава повече прясна вода, отколкото губи от изпарението, средната соленост е доста ниска 18 ‰. Повърхностният отток, смес от морска вода и сладка вода, от Черно море до Егейско море, възлиза на около 610 куб. км годишно. За да компенсира тази загуба на вода, Черно море получава приток от Средиземно море с по-висока соленост, но обемът е приблизително два пъти по-малък. Той влиза в морето като поток през Босфора, който също носи оттока. Двете не се смесват много лесно и в резултат на това Черно море има повърхностен слой с дълбочина около сто метра, който съдържа повече прясна вода от долните води.

България обхваща площ от 110 370 км². България е страна с голямо разнообразие от топографски особености, предимно планини с низини в северната и югоизточната част, но също така и равнини, плата, басейни, клисури и дълбоки речни долини. Позицията на България се характеризира със стратегическото интересно

местоположение за Турция с контролиране на ключови сухопътни маршрути от Европа към Близкия изток и Азия.

Население в Република България: 7 101 859 жители (2017) БВП: 50,430.1 милиона евро (2017) БВП на глава от населението в СПС (стандарт за покупателна способност ЕС 28 = 100): 49 (2016) темп на растеж на БВП: 3.6% (2017) Инфлация: -1.2% (2017) Ниво на безработица: 6.2% (2017) Брутен държавен дълг (Процент от БВП): 25.4% (2017) Общ държавен дефицит / излишък (Процент от БВП): 0.9% (2017) : София Официален език на ЕС: български Валута: BGN Източник: Евростат (последна актуализация: 20 декември 2017)

В България населението е неравномерно разпределено в цялата страна. Около 71% от населението живее в градски райони София, е най-големият град и столица на България (1.236 million in 2017).

Черноморски район за басейново управление (ЧРБУ) обхваща 16567,93 км² от сухоземната територия и 6 358 км акватория или 14,9 % от територията на страната и 100% от акваторията на Черно море. На запад граничи с Дунавски басейнов район и с Източнобеломорски басейнов район, на север с Република Румъния, а на юг - с Република Турция.

В Черноморски регион живее близо 15 % от населението на страната по данни от преброяването от 2011 г. , а в него се генерират 13,1% от брутната добавена стойност (БДС) и брутния вътрешен продукт (БВП) в национален мащаб. Черноморски район за басейново управление обхваща:

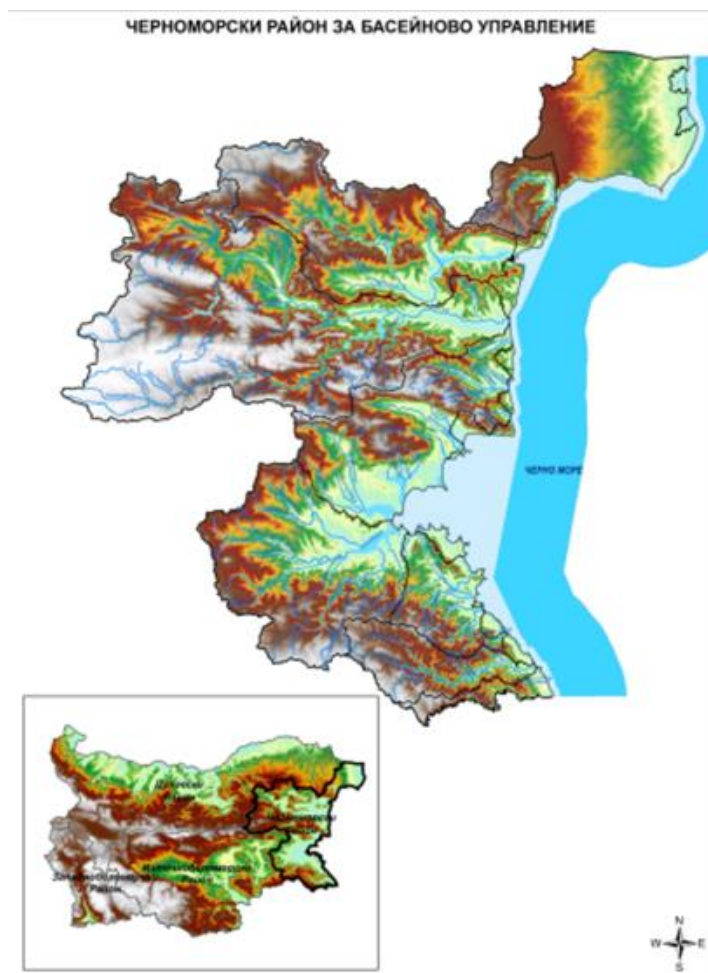
- Водосборните области на реките¹, вливащи се в Черно море на територията на Р. България;
- Крайбрежни морски води и териториално море на Р. България, включително вътрешните морски води;
- Подземни води.

Водите в района на басейново управление са групирани в повърхностни и подземни водни тела и в допълнение са определени зони за защита в рамките на всяко водно тяло. Повърхностните води са обособени в 4 категории водни тела - "реки", "езера", "преходни води" и "крайбрежни води". Типовете повърхностни водни тела са определени в зависимост от физическите и химическите характеристики, обуславящи специфичните екосистеми в съответния екорегиян² . Черноморски район за басейново

¹ 1 Язовирите, образувани чрез преграждане на река попадат в категорията „реки“, но се типологизират като езера, тъй като притежават характеристики на езера.

2 Границите на екорегияните са актуализирани през 2009 г. на базата на биогеографска информация, при което Екорегиян 7 (Източни Балкани) остава извън обхвата на ЧРБУ

управление попада в обхвата на 2 екорегiona: Екорегion - Понтийска провинция-за вътрешните повърхностни води и Екорегion Черно море - за крайбрежните морски води.

Фигура 1-1 Карта на Черноморски район за басейново управление

На база на извършения **анализ на социално –икономическото значение** на различните сектори са направени следните изводи:

- Туризмът е едно от най-активните направления на използване на морските води в България. През последните години се наблюдава увеличение на приходите от нощувки на заведенията за настаняване и средствата за подслон, като през 2017 г. са с около 10% по-високи, отколкото през 2012 г.
- В сектора на морския транспорт и пристанищната дейност, анализът на товарооборота показва, че през периода 2006-2016 той се колебае около 22-28 млн. тона. Намалението особено през 2009-2010 г. се дължи на икономическата криза, която понижава търговските обороти, а с това и физическия обем на вноса и износа. За 2016 само в "Пристанище Бургас" са обработени 450 хил. тона товари, толкова са били обработените товари и през предходната година. "Обновената зона за качествено складиране и съхранение на товари в района на 12-13 корабни места създават през втората половина на 2016 г. реални условия за 20% нарастване на обемите на обработка.

Базовият сценарий за развитието до 2020 г. съдържа очаквания за увеличаване на натиска върху морската околна среда от страна на туризма и морския транспорт, пропорционално на растежа на БВП на страната. Прогнозите за растежа до края на периода при база 2011 г. са за средногодишен ръст между 2,5 и 3,7%.

Динамиката на секторите, определени като наземни източници на натиск, се определя най-вече от ангажиментите на страната по **Рамковата директива за водите и съпътстващите я нормативни актове**. Постигането на добро състояние на повърхностните води е предпоставка за намаляване на натиска върху морските води от наземни източници до времевия хоризонт на РДМС.

Със значителна доза несигурност е свързано развитието на риболовния сектор. Основен принос в развитието на рибарството има уловът на трикона и рапана, които формират 92 % от общия улов. Черната морска мида е основният вид морска аквакултура, отглеждан в крайбрежната акватория на страната. През последната година производство ѝ за консумация в специализираните стопанства е намаляло с 18%.

Друга неизвестна величина е потенциалният добив на нефт и газ във водите на Черно море. Към настоящия момент проучвателната дейност се намира на много ранен етап. Евентуалното откриване на значими находища може да породви нужда от изграждане на допълнителен институционален капацитет за ограничаване на негативните въздействия върху морската околна среда.

*Начална пресконференция по проект MARLENA в Инеада Турция,
проведена през Септември 2018*

Област Бургас

> Население (2016)	413 234
> Територия (кв.км)	774 ,1
> Брой на населените места	251
> Дял на населението в градовете (%)	7 ,2

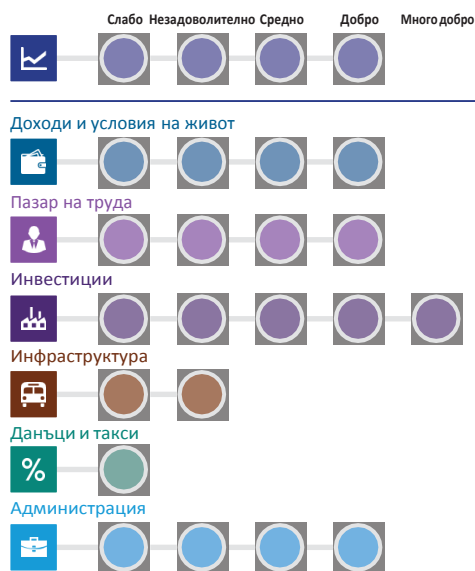

Общ преглед

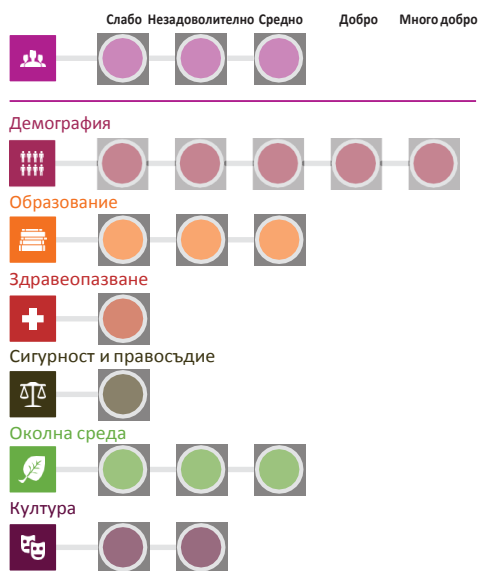
Високата инвестиционна активност в областта се отразява и на пазара на труда, и на доходите и условията на живот. Заетостта в област Бургас продължава да нараства и през 2016 г. за първи път от десет години изпреварва средната за страната. Делът на автомагистралите и първокласните пътища е значително по-висок от средните стойности за страната. Общинската администрация се представя добре по отношение на електронните услуги и тези на „едно гише“, но нивото на местните данъци и такси в общините от област Бургас остава сравнително високо.

Демографската картина в областта продължава да е сравнително добра, въпреки че населението следва общата тенденция към застаряване. Състоянието и резултатите на образователната система в Бургас са сравнително неблагоприятни. Липсата на лекари, сравнително niskият дял на здравноосигурените и недостатъчният капацитет на болниците обясняват и niskия брой на преминалите пациенти през болниците спрямо населението. Област Бургас продължава да се представя сравнително слабо в областта на сигурността. През последните няколко години в областта се наблюдава нарастващ интерес към кината и театрите.

ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ

Област Бургас | 21

Околна среда

Високата урбанизация на областта определя и относително големия дял от населението, което живее в селища с достъп до канализация, както и високата свързаност с пречиства- телни станции за отпадъчни води. В същото време Бургас продължава да е сред областите с най-голям обем образувани битови отпадъци – 519 кг/човек годишно при 422 кг/ човек в страната през 2015 г., което е характерно за облас- ти със значителен приток на туристи. Въздухът в областта е относително чист, като емисиите на въглероден диоксид са около четири пъти под средните нива за страната.

Международноправно сътрудничество. Списък на основните актове:

- Конвенция на Организацията на обединените нации по морско право, 1982 г
- Конвенция за предотвратяване на замърсяването на морската среда от преднамерено изхвърляне на отпадъци и други материали от 1972 г., както е изменена
- Протокол от 1996 г. към Конвенцията за предотвратяване на замърсяването на морската среда от преднамерено изхвърляне на отпадъци и други материали от 1972 г.
- Международна конвенция за предотвратяване на замърсяването от кораби, 1973, изменена с протокол от 1978 г. (MARPOL 73/78) и с Протокол от 1997
- Конвенция за международната морска организация(ИМО)
- Конвенция за континенталния шелф
- Конвенция за териториалното море и прилежащата зона
- Конвенция за откритото море
- Конвенция за опазване и използване на трансграничните водни течения и международните езера
- Конвенция за улесняване на международното морско корабоплаване
- Конвенция за международните правила за предпазване от сблъскване на море, 1972 г.
- Конвенция за оценка на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст
- Конвенция за биологичното разнообразие
- Конвенция за опазване на мигриращите видове диви животни
- Конвенция за опазване на дивата европейска флора и фауна и природните местообитания
- Конвенция за достъпа до обществена информация, участието на обществеността в процеса на вземането на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда

Регионално сътрудничество

- Конвенция за опазване на Черно море от замърсяване
- Протокол за опазване на морската среда на Черно море от замърсяване от източници, разположени на сушата
- Протокол за сътрудничество в борбата със замърсяването на морската среда в борбата със замърсяването на морската среда на Черно море с нефт и други вредни вещества при извънредни произшествия
- Протокол за опазване на морската среда на Черно море от замърсяване чрез дъмпинг, както и допълнително подписания
- Протокол за опазване на биологичното и ландшафтното разнообразие на Черно море към Конвенцията за опазване на Черно море от замърсяване от 14.06.2002 г.
- Протокол за опазване на морската среда на Черно море от източници и дейности, разположени на сушата (2009 г.), който ще замени Протокола за опазване на морската среда на Черно море от замърсяване от източници, разположени на сушата. (не е влязъл в сила).
- Стратегически план за действие за възстановяване и опазване на Черно море (1996), допълнен през 2002 г.

и заменен с нов Стратегически план за действие за опазване на околната среда и възстановяване на Черно море (2009 г.)

- Споразумение за привилегиите и имунитетите на Комисията за опазване на Черно море от замърсяване
- Конвенция за сътрудничество при опазване и устойчиво използване на река Дунав, (Конвенция за опазване на река Дунав)

Двустранни споразумения

- Споразумение между Министерството на околна среда и водите на Република България и Министерството на околна среда и опазването на природните ресурси на Грузия в областта на опазването на околната среда
- Договор за приятелски отношения и сътрудничество между Република България и Република Грузия
- Договор за приятелски отношения и сътрудничество между Република България и Република и Руската Федерация
- Договор за приятелски отношения и сътрудничество между Република България и Украйна
- Договор за приятелство, добросъседство, сътрудничество и сигурност между Република България и Република Турция
- Договор за приятелство, сътрудничество и добросъседство между Република България и Република Румъния
- Договор между правителството на Република България и правителството на Република Турция за сътрудничество в областта на туризма
- Договор между правителството на Република България и правителството на Република Румъния за сътрудничество в областта на туризма
- Спогодба за сътрудничество в областта на туризма между правителството на НРБ и правителството на СР Румъния
- Спогодба между правителството на НРБ и правителството на Република Турция за сътрудничество в областта на туризма)
- Спогодба между между правителството на НРБ и правителството на Румънската НР за научно и културно сътрудничество

Право на ЕС в области: Отпадъци, води, транспорт Биологично разнообразие

- Рамкова директива за водите и свързано законодателство
- Директива относно оценката и управлението на риска от наводнения
- Рамкова директива за морска стратегия

Директива 2008/56/ЕО на европейския парламент и на съвета от 17 юни 2008 година за създаване на рамка за действие на Общността в областта на политиката за морска среда (Рамкова директива за морска стратегия)

Решение на Комисията от 1 септември 2010 година относно критериите и методологичните стандарти за добро екологично състояние на морските води (2010/477/ЕС).

МЕСТНИ ПОЛИТИКИ И ПРОГРАМИ

ДЕЙСТВАЩИ СТРАТЕГИИ И ПЛАНОВЕ В ОБЛАСТТА НА ОТПАДЪЦИТЕ И УПРАВЛЕНИЕТО НА ВОДИТЕ.

Няколко са документите на местно и регионално ниво, в които са предвидени мерки, насочени към подобряване състоянието на околната среда и в частност мерки и дейности, свързани с управлението на отпадъците и водите.

Цели, мерки и дейности, свързани с управлението на околната среда се съдържат в плановете за развитие, съответно на ниво район за планиране, на ниво област и на ниво община, разработвани въз основа на разпоредбите на Закона за регионалното развитие, както следва:

✚ Регионален план за развитие на Югоизточния район от ниво 2 за периода 2014 – 2020 година, приет от Министерство на регионалното развитие през 2013 година.

В Регионалния план за развитие един от поставените приоритети, под № 3 е именно *„Развитие на инфраструктурата за опазване на околната среда в Югоизточен район“*.

Приоритетът е насочен към доизграждането и модернизацията на инфраструктурата за опазване на околната среда, включително ВиК мрежи, пречистването на отпадъчните води и подобряването на системата за управление на битовите отпадъци, както и към предприемането на мерки за подобряване на енергийната ефективност и за превенция от природни рискове.

За постигане на този приоритет са поставени следните специфични цели, а именно:

- **Специфична цел 1. Подобряване качеството на водоснабдителната инфраструктура и услуги на територията на ЮИР (югоизточен район).**

Дейностите по тази специфична цел са насочени към изпълнение на мерките, залегнали в Стратегията за ВИК инфраструктурата за изграждане на нови и реконструкция на съществуващи водоснабдителни мрежи, като в резултат от осъществяването им ще се подобри качеството на средата за живот в района.

- **Специфична цел 2. Изграждане и модернизиране на канализационната инфраструктура и на пречиствателните станции за отпадни води в ЮИР.**

Тази специфична цел е свързана пряко с целите на Стратегията „Европа 2020“ за подобряване управлението на водния цикъл и е в съответствие със Стратегията за развитие на ВиК инфраструктурата за изграждане на канализационни системи и пречиствателни станции за отпадъчни води в населените места над 2000 е.ж. Дейностите ще включат и изграждане на биологично стъпало на пречиствателни станции за отпадъчни води за всички агломерации с над 2000 еквивалентни жители и на стъпало за отстраняване на биогенни елементи (азот и фосфор), на пречиствателни станции за отпадъчни води за агломерации над 10 000 е.ж., които заустват пречистените отпадъчни води в чувствителни зони. Предвижда се изграждане на регионални центрове за третиране/компостиране на утайки генерирани от ПСОВ. Посочените дейности са свързани с изпълнение на националните ангажименти по

осигуряване на прилагането на европейското законодателство в областта на околната среда.

• **Специфична цел 3. Подобряване и оптимизиране на системата за управление на отпадъците в ЮИР.**

Дейностите са насочени към комплексното решаване на проблемите, свързани с отпадъците в ЮИР. Целта е да се ограничи вредното им въздействие върху здравето на хората и околната среда и същевременно да се премине към повторната им употреба, с което ще се намали ползването на първични природни ресурси. Предвижда се разработване на програми, чрез които да се намали драстично количеството на отпадъците и въвеждане на модерни схеми на управлението им, което от своя страна ще допринесе за намаляване на емисиите на парникови газове в района. Битовите и строителните отпадъци ще бъдат сепарирани, рециклирани и използвани отново.

Системата за сметосъбиране работи относително добре в градовете в района, но в голяма част от селските райони тя не функционира ефективно и това води до поява на нерегламентирани сметища и увреждане на околната среда. Преминването към обработка на битовите отпадъци в регионални депа ще намали броя на функциониращите сметища.

Дейностите, които се предвижда да бъдат реализирани в рамките на изпълнение на регионалния план и който попадат в обхвата на дейностите, включени в проект „MARLENA” са насочени към:

- Намаляване на замърсяването на морските води;
- Създаване и непрекъсната актуализация на база данни за рискови зони и замърсени участъци;
- Съхраняване на крайбрежните екосистеми;
- Контрол върху прилагането на торове и препарати, вкл. прилагане на задължителните за земеделските стопани по нитратната директива общи и допълнителни мерки и мерки при съхранение на азотосъдържащи торове, (органични и минерални/неорганични) по „Програма от мерки за ограничаване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в уязвимите зони " (приета със Заповед на МОСВ и МЗХ);
- Контрол на водовземането;
- Изграждане и реконструкция на „В и К" мрежи, ПСОВ, депа за отпадъци и др.;
- Дейности за подобряване технологията на пречистване на водите и изграждане на нови или реконструкция на съществуващи съоръжения;

 Областна стратегия за развитие на област Бургас 2014-2010 година.

В Областната стратегия за развитие на област Бургас 2014-2010 като приоритет 7 е заложен **„Околна среда – сред най-запазената в България“.**

За постигане на този приоритет е формулирана специфична цел 8, която е насочена към **„Разработка на екостратегия за постигане на приоритет 7“.**

Мерките, които са предвидени в стратегията за постигане на специфична цел 8 и на приоритет 7 в частност са както следва:

- Усъвършенстване от страна на общински власти, професионални кръгове и други на схемата на природни паркове и екологични зони в областта;
- Усъвършенстване от страна на общински власти, професионални кръгове, изследователски сдружения и други на регламентацията във връзка с разпореждането с отпадъци и чистота в градски, селищни и извънградски, и извънселищни територии;

- Активно включване на социални предприятия в дейността по почистване и събиране на отпадъци;
- Поддръжка с помощта на екоорганизации на мрежа за екомониторинг;
- Съдействие от страна на общински власти, професионални кръгове, граждански сдружения и други за създаване на граждански движения за почистване, ред и хармонизация на съответни градски пространства;
 - Съдействие от страна на общински власти, професионални кръгове, граждански сдружения и други на инициране на движение за залесяване на териториите под надслов „Всеки да засади свое дърво“;
 - Създаване от страна на общински власти, професионални кръгове, изследователски сдружения и други на виртуално екопространство, т.е. подробна схеми на природни и защитени зони, система на екомониторинг, форум и комуникация по ековъпроси и нарушения на екоправила, и други подобни, „качени“ в Интернет;
 - Създаване от страна на общински власти, професионални кръгове, граждански сдружения и други на екополиция и специален екотелефон за борба с еконарушения;
 - С подкрепа на областна администрация инициране от Министерството на околната среда и водите на Национален екопреглед по области и общини, чрез който да се сравняват и обменят добри екопрактики, да се осъществи съревнование за най-добра област и община и други подобни;
 - Подемание от страна на общински власти, професионални кръгове, изследователски сдружения и други на инициатива за възраждане и усъвършенстване на т.нар. „водна инфраструктура“ (язовирни съоръжения, канали, каптажи, кладенци и други) в областта, но и в страната, доколкото прясната вода ще се превръща във все по-важен национален и международен ресурс.

В общинските планове за развитие за периода 2014-2020 година също има заложен приоритет и мерки, свързани с опазване и подобряване качеството на околната среда, като целите които са поставени са свързани основно с ***опазване на околната среда и разумно използване на природните ресурси.***

Мерките, които са заложен за постигане на тези цели в общинските планове за развитие са насочени към:

- Усъвършенстване на системата за отпадъци чрез подобряване на съществуващата система за по-ефективно управление на отпадъците, включително разделно събиране и оползотворяване;
- Изграждане на компостиращи и сепариращи инсталации;
- Рекултивация на замърсени територии и ликвидация на нерегламентирани сметища;
- Информационни кампании за подобряване на екологичната култура на населението;
- Управление на отпадъците по подхода „нулеви отпадъци“;
- Създаване на екологично съзнание, насърчаване на общественото участие и участие на бизнеса.

Извън плановете и стратегиите за регионално развитие, със специалните закони се възлага на кметовете на общините разработването и изпълнението на планове за опазване на околната среда и за управление на отпадъците.

✚ Програми за опазване на околната среда на ниво община.

Законът за опазване на околната среда (чл. 79) възлага на кметовете на общините разработването на **програми за опазване на околната среда за съответната община**, в съответствие с указания на министъра на околната среда и водите. Програмите обхващат период на изпълнение не по-малък от 3 години. Териториалните административни звена към съответните министерства и държавни агенции, които събират и разполагат с информация за околната среда, подпомагат разработването на програмите чрез участие на свои експерти и предоставяне на информация. При разработването, допълването и актуализирането на програмите се привличат и представители на неправителствени организации, на фирми и на браншови организации.

Програмите се приемат от общинските съвети, които контролират изпълнението им. Разработените програми на общинско ниво следва да кореспондира с приоритетите и целите заложи в Националната Стратегията за опазване на околната среда в Република България, разработена от Министъра на околната среда и водите.

Кметът на общината ежегодно внася в общинския съвет отчет за изпълнението на програмата за околна среда, а при необходимост - и предложения за нейното допълване и актуализиране. Отчетите за изпълнение на програмите за опазване на околната среда се предоставят за информация и в Регионалната инспекция по околната среда и водите.

Националната стратегия за околна среда и общинските програми за околна среда са средство за постигане целите на закона и се разработват в съответствие с принципите за опазване на околната среда, визирани в чл. 3 от Закона за опазване на околната среда, а именно:

- Устойчиво развитие;
- Предотвратяване и намаляване на риска за човешкото здраве;
- Предимство на предотвратяването на замърсяване пред последващо отстраняване на вредите, причинени от него;
- Участие на обществеността и прозрачност в процеса на вземане на решения в областта на околната среда;
- Информираност на гражданите за състоянието на околната среда;
- Замърсителят плаща за причинените вреди;
- Съхраняване, развитие и опазване на екосистемите и присъщото им биологично разнообразие;
- Възстановяване и подобряване на качеството на околната среда в замърсените и увредените райони;
- Предотвратяване замърсяването и увреждането на чистите райони и на други неблагоприятни въздействия върху тях;
- Интегриране на политиката по опазване на околната среда в секторните и регионалните политики за развитие на икономиката и обществените отношения;
- Достъп до правосъдие по въпроси, отнасящи се до околната среда.

Законът за опазване на околната среда (чл. 15) възлага на кметовете на общините още следните функции, свързани с управлението и опазването на околната среда:

- Информират населението за състоянието на околната среда съгласно изискванията на закона;
- Разработват и контролират заедно с другите органи планове за ликвидиране на последствията от аварийни и залпови замърсявания на територията на общината;
- Организируют управлението на отпадъци на територията на общината;

- Контролират изграждането, поддържането и правилната експлоатация на пречиствателните станции за отпадъчни води в урбанизираните територии;
- Организируют и контролират чистотата, поддържането, опазването и разширяването на селищните зелени системи в населените места и крайселищните територии, както и опазването на биологичното разнообразие, на ландшафта и на природното и културното наследство в тях;
- Определят и оповестяват публично лицата, отговорни за поддържането на чистотата на улиците, тротоарите и други места за обществено ползване на територията на населените места, и контролират изпълнението на техните задължения;
- Организируют дейността на създадени с решение на общинския съвет еко-инспекции, включително на обществени начала, които имат право да съставят актове за установяване на административни нарушения;
- Определят длъжностните лица, които могат да съставят актове за установяване на административните нарушения по този закон;
- Осъществяват правомощията си по специалните закони в областта на околната среда;
- Определят лицата в общинската администрация, притежаващи необходимата професионална квалификация за осъществяване на дейностите по управление на околната среда.

На местно ниво по отношение на изпълнението на програмите за околна среда със закона са възложени функции и задължения и на областните управители, които имат следните ангажименти:

- Осигуряват провеждането на държавната политика по опазване на околната среда на територията на областта;
- Координират работата на органите на изпълнителната власт и техните администрации на територията на областта по отношение провеждането на държавната политика по опазване на околната среда;
- Координират дейностите по провеждане на политиката по опазване на околната среда между общините на територията на областта;
- Издават наказателни постановления за актове, в случаите предвидени в съответното законодателство.

Програми за управление на отпадъците на ниво община.

Държавната политика по управление на отпадъците представлява съвременна концепция за ресурсна ефективност, насочена към предотвратяване на образуването на отпадъци, насърчаване на повторната употреба и оползотворяването чрез рециклиране, регенериране или друг процес на извличане на вторични суровини, обезвреждане и безопасно съхраняване на отпадъците, увеличаване на отговорността на производителите, стимулиране на инвестиции в сектора, в рамките на наличните финансови инструменти.

Политиката по управление на отпадъците се осъществява от Министерството на околната среда и водите (ПУО), в съответствие със законодателството на Европейската общност и националното законодателство – Закон за опазване на околната среда, Закон за управление на отпадъците, наредби, националните планове и стратегически документи – Национален план за управление на отпадъците 2014-2020 г., Национален стратегически план за управление на утайките от градските пречиствателни станции за отпадъчни води 2014-2020 г., Национален стратегически план за поетапно намаляване на количествата на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране и

Национален стратегически план за управление на отпадъците от строителство и разрушаване 2011-2020 г.

Законът за управление на отпадъците (чл. 52) възлага като задължение на кметовете на общините разработването и изпълнението на **Програми за управление на отпадъците на територията на съответната община.**

Програмата е неразделна част от общинската програма за околна среда.

Програмата се разработва и приема за период, който следва да съвпада с периода на действие на Националния план за управление на отпадъците. Програмата се актуализира при промяна във фактическите и/или нормативните условия.

Основната цел на Програмата за управление на отпадъците е да осигури работещ инструмент за планиране и обосновка на най-ранен етап на необходимите ресурси, мерки и действия, с които общините да предоставят необходимите качествени услуги по управление на отпадъците за населението и бизнеса и да подобри управлението на отпадъците в съответствие с общоевропейската йерархия на управлението на отпадъците.

Програмата се разработва в съответствие със структурата, целите и предвижданията на Националния план за управление на отпадъците, които са следните:

- анализ на състоянието и прогноза за вида, количествата и източниците на отпадъците, образувани на територията на страната, както и за отпадъците, които е вероятно да бъдат обект на трансграничен превоз от или до националната територия;
- съществуващите схеми за събиране на отпадъци и основни инсталации и съоръжения за обезвреждане и оползотворяване, включително всякакви специални договорености за отработени масла, опасни отпадъци или потоци от отпадъци, за които са регламентирани изисквания с този закон и подзаконовите нормативни актове по прилагането му;
- оценка на необходимостта от нови схеми за събиране, закриване на съществуващи инсталации и съоръжения за отпадъци, допълнителна инфраструктура от инсталации и съоръжения за отпадъци, както и съотносимите към това инвестиции;
- достатъчно информация за критериите, използвани за определяне на местоположението, и ако е необходимо – капацитета за бъдещото обезвреждане или за основните инсталации и съоръжения за оползотворяване на отпадъци, които се предвижда да бъдат изградени;
- общи политики за управление на отпадъците, включително предвидени технологии и методи за управление на отпадъците, и специфични политики към определени групи отпадъци, които изискват специално управление;
- мерки за подпомагане на повторната употреба на продуктите и на дейности по подготовка за повторна употреба, по-специално чрез насърчаване създаването на мрежи за повторна употреба и поправки и подкрепата за тях, използването на икономически инструменти, критерии за доставка, количествени цели или други мерки;
- мерки за насърчаване на висококачествено рециклиране чрез въвеждане на схеми за разделно събиране на отпадъци, когато това е технически, екологично и икономически приложимо, за да се гарантират необходимите стандарти за качество на съответните рециклиращи сектори;
- организационни аспекти, свързани с управлението на отпадъци, включително описание на разпределението на отговорностите между централните и териториалните изпълнителни органи, физическите и юридическите лица, които осъществяват управлението на отпадъците;

- оценка на ползата и целесъобразността от използването на икономически и други инструменти за решаване на различни проблеми в областта на отпадъците, като се взема предвид необходимостта от поддържане на гладкото функциониране на пазара;
- мерки за насърчаване на разделното събиране на биоотпадъците с цел компостиране и анаеробно разграждане, както и за третиране на биоотпадъците по начин, който осигурява висока степен на защита на околната среда, в т.ч. мерки за поетапно намаляване на количествата депонирани биоразградими отпадъци;
- мерки за насърчаване прилагането на варианти за управление на отпадъците, които обезпечават най-благоприятните за околната среда резултати като цяло, в съответствие с йерархията за управление на отпадъците, определена в чл. 6, ал. 1 от Закона за управление на отпадъците
- използването на безопасни за околната среда материали, произведени от биоотпадъци;
- отделна глава за управлението на опаковките и отпадъците от опаковки, в т. ч. мерки за предотвратяване и повторна употреба;
- национална стратегия за ограничаване на количествата биоразградими отпадъци, обезвреждани в депа;
- информация за замърсени в миналото площадки за обезвреждане на отпадъци и мерки за тяхното възстановяване;
- мерки за прилагане на разяснителни кампании и предоставяне на информация, насочена към широката общественост или към специфични групи от потребители;
- целите, етапите и сроковете за тяхното постигане;
- оценка на финансовите средства, необходими за осъществяване на плана;
- координация с други планове и програми, имащи връзка с дейността;
- система за отчет и контрол на изпълнението;
- система за оценка на резултатите и за актуализация на плана.

В допълнение ЗУО изисква общинските програми да включват и необходимите мерки за изпълнение на задълженията им, произтичащи от същия закон. В общинските ПУО е необходимо въз основа на извършения анализ да се направят прогнози и си изведат количествени индикатори за постигане на нормативните цели към 2020 г.

Програмата включва необходимите мерки за изпълнение на задълженията на кмета на община и изискванията по глава втора, раздел III от Закона за управление на отпадъците.

Кметовете на две или повече общини, включени в регион, които ползват общо регионално депо и/или други съоръжения за третиране на отпадъци могат да разработят обща програма за управление на отпадъците, в случай че задълженията, отговорностите и мерките, засягащи отделните общини, са ясно разграничени в програмата.

Програмата за управление на отпадъците се публикува на интернет страницата на съответната община с цел осигуряване на обществен достъп.

Програмата се приема от общинския съвет на съответната община, който контролира изпълнението ѝ.

Кметът на общината информира ежегодно в срок до 31 март общинския съвет за изпълнението на програмата през предходната календарна година.

По данни на Доклада за състоянието на околната среда за 2017 г., изготвен от Регионална инспекция по околната среда и водите, всичките 15 общини, на

територията на които е компетентна да осъществява дейност РИОСВ – Бургас са разработили Програми за управление на отпадъците.

В 10 от общините програмите са разработени напълно в съответствие с утвърдените със Заповед № РД-211/31.03.2015 г. на Министъра на околната среда и водите „Методически указания за разработване на общински и регионални програми за управление на отпадъците за периода 2015-2020 г.“ Останалите 5 бр. Общини, в чиито програми липсват определени мерки в плановете за действие към отделните подпрограми и изведени количествени индикатори за постигане на нормативните цели към 2020 г., са в процес на актуализиране на програмите си.

Освен програми за управление за отпадъците, като задължение за общините е възложено изготвянето и приемането на местно ниво на **Наредба за управлението на отпадъците на територията на съответната община.**

Наредбите се приемат от Общинските съвети и са публично достъпни на Интернет страниците на общините.

Наредбите се приемат с цел предотвратяване, намаляване или ограничаване вредното въздействие на отпадъците върху човешкото здраве и околната среда.

В наредбата се уреждат следните отношения:

- Правата и задълженията на общинската администрация, физическите и юридическите лица, учрежденията и организациите, при чиято дейност се образуват и/или третира отпадъци, във връзка с ежедневното поддържане и опазване на чистотата на местата за обществено ползване, сградите, дворовете и прилежащите територии;

- Реда и условията за изхвърлянето, събирането, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на твърдите битови (ТБО), строителните (СО), опасните битови(ОБО) и масово разпространените отпадъци(МРО), негодни за употреба батерии и акумулатори /НУБА/, излязло от употреба електрическо и електронно оборудване /ИУЕЕО/, отработени моторни масла /ОММ/, излезли от употреба моторни превозни средства /ИУМПС/, излезли от употреба автомобилни гуми /ИУАГ/ и земни маси (ЗМ), както и поддържането на чистотата на територията на съответната община;

- Финансовото осигуряване на дейностите по третиране на отпадъците и заплащането на съответните услуги;

- Контрола, глобите и санкциите за нарушаване разпоредбите на настоящата наредба.

Според данни от Доклада за състоянието на околната среда, изготвен от РИОСВ, всички общини на територията на област Бургас са разработили и приели Наредби за управление на отпадъците.

План за управление на речните басейни в Черноморски район

По отношение на управлението на водите и водните ресурси, компетентния орган на местно ниво е Басейнова Дирекция „Черноморски район“. Дирекцията е разработила и предложила за одобрение План за управление на речните басейни в Черноморски район за басейновото управление на водите (2016-2021). Планът е разработен на основание чл. 151, ал. 2, т.1, буква „к“ от Закона за водите. Планът е приет с решение № 1107 от 29 декември 2016 година на Министерски съвет.

Планът е основен инструмент за управление на водите във водосборните басейни на Добруджански Черноморски реки, реките Провадийска и Камчия, Севернобургаски, Мандренски и Южнобургаски реки, реките Велека и Резовска, на чиято територия ще се реализират и дейностите по проект „MARLENA”.

УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ. ОСНОВНИ ЗАМЪРСИТЕЛИ С ОТПАДЪЦИ³.

Информацията за видовете отпадъци и организацията, свързана със събирането, транспортирането и управлението е представена в следващите таблици, както следва. Информацията е представена според категориите отпадъци, които се генерират в населените места.

1. *Битови отпадъци.*

Управлението на битовите отпадъци е в компетенциите на местните власти и включва дейностите по събиране, транспортиране, съхраняване, третиране, в т. ч. рециклиране и оползотворяване.

Битови отпадъци са „отпадъци от домакинствата" и „подобни на отпадъците от домакинствата". За осигуряването на дългосрочни решения за третиране на битовите отпадъци, генерирани от населените места на териториите на общините, съобразно въведените системи за организирано сметосъбиране и сметоизвозване. Справка по общини и общо за територията контролирана от РИОСВ–Бургас за обслужваното от система за организирано събиране на отпадъците население и населени места е дадена в следната таблица:

Събиране и транспортиране на битови отпадъци (БО)							
№	Община	Жители, броя	Населен места в община броя	Населени места с въведени системи за събиране и транспортиране на БО, броя	Населени места в които не е въведена система за събиране на БО	% Население, обхванато в организирана система за събиране и транспортиране на БО, %	Население
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Айтос	28 231	17	17	0	100.00	28 231
2	Бургас	209 472	12	12	0	100.00	209 472
3	Бяла	3319	6	6	0	100.00	3319
4	Камено	10 121	13	13	0	100.00	10 121
5	Карнобат	22 974	31	31	0	100.00	22 974
6	Котел	18 484	22	22	0	100.00	18 484

³ Информацията и данните са от Доклад за състоянието на околната среда 2017, издаден от Регионалната инспекция по околната среда и водите – Бургас през месец април 2018

7	Малко Търново	3523	13	13	0	100.00	3523
8	Несебър	27 097	14	14	0	100.00	27 097
9	Поморие	27 436	17	17	0	100,00	27 436
10	Приморско	6 273	6	6	0	100.00	6 273
11	Руен	28 285	41	41	0	100.00	28 285
12	Созопол	12 771	12	12	0	100.00	12 771
13	Средец	14 906	33	19	98,25	14 645	1. с.Белеврен - 10 души 2. с. Богданово- 39 души 3. с. Варовник -5 души 4. с. Гранитец - 10души 5. с.Граничар- 5души 6. с. Горно Ябълково- 16души 7. с. Долно Ябълково-10 души 8. с. Кирово-13 9. с. Кубадин-31 10. с. Пънчево-16 11. с. Росеново- 15души 12. с. Сливово- 77души 13. с. Синьо Камене- 13души 14. с. Тракийци-1 човек
14	Сунгурларе	11 842	28	28	0	100.00	11 842
15	Царево	9 356	13	13	0	100.00	9 356
Общо		434 090	278	264	14	99.94	433 829

През 2017 г. в експлоатация са били 3 регионални депа за неопасни отпадъци и 4 претоварни станции, а именно:

- за Регионална система за управление на отпадъците Бургас, включваща девет общини – Бургас, Айтос, Карнобат, Камено, Несебър, Поморие, Руен, Сунгурларе и

Средец - регионално депо за неопасни отпадъци Братово-запад и претоварни станции Бургас (Капчето), Карнобат и Несебър;

- за Регионална система за управление на отпадъците Малко Търново (община Малко Търново) - регионално депо за неопасни и инертни отпадъци Малко Търново.

- за Регионална система за управление на отпадъците Созопол, включваща общините Созопол, Приморско и Царево – регионално депо за неопасни отпадъци Созопол и претоварна станция Китен;

Регионално депо Братово-запад – разположено е в местността „Манолов гроб“ в землището на с. Полски извор, община Камено. Изградено е за обезвреждане на отпадъците от регион Бургас, включващ девет общини – Бургас, Айтос, Карнобат, Камено, Несебър, Поморие, Руен, Сунгурларе и Средец. На депото са изградени: първа клетка за депониране на отпадъци, сепарираща инсталация, съоръжение за компостиране, съоръжение за третиране на строителни и едрогабаритни отпадъци, склад за временно съхранение на опасни и специфични отпадъци от бита, електронен кантар, площадкова инфраструктура, други мрежи и съоръжения.

Общините са групирани в три зони на обслужване:

В първа зона – централна общините Бургас*, Айтос, Камено, Руен и Средец транспортират отпадъците директно до регионалното депо (*за Бургас остава досега действащата транспортна схема, включваща претоварна станция „Капчето“). Общините от втора – крайбрежна зона Несебър и Поморие се обслужват от претоварна станция Несебър, а общините от трета – вътрешна зона Карнобат и Сунгурларе – от претоварна станция Карнобат. Община Сунгурларе извозва директно отпадъците до Регионалното депо. На претоварните станции са изградени: съоръжения за компактиране и претоварване за транспорт до регионалното депо, съоръжения за третиране на строителни и едрогабаритни отпадъци, площи и оборудване за приемане на разделно събрани отпадъци.

Обектът е реализиран по проект DIR5102118-1-22 „Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Бургас“, финансиран по оперативна програма „Околна среда 2007 - 2013г.“, № BG161PO005/10/2.10/05/18.

Регионално депо Малко Търново – разположено в местността „Мечкобиево“ в землището на гр. Малко Търново. Изградена е зона 1 от клетка 1 за депониране на неопасни отпадъци с прилежащи мрежи и съоръжения, мобилна сепарираща инсталация, електронен кантар, система за мониторинг, други сгради и складове, необходими за функционирането на депото. В него се обезвреждат отпадъците от населените места в община Малко Търново.

Обектът е реализиран по проект DIR51211621-6-50 „Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Малко Търново“, финансиран по оперативна програма „Околна среда 2007-2013г.“, № BG161PO005/10/2.10/06/21. През 2017 г. депото е в нормална експлоатация.

Регионално депо Созопол

За обезвреждане на битовите отпадъци от регион Созопол, включващ общини Созопол, Приморско и Царево в експлоатация през годината са претоварна станция Китен – за населените места от общините Приморско и Царево и регионално депо Созопол. От 2016 г. на РДНО-Созопол функционира сепарираща инсталация, експлоатирана от „Про Васте Плюс“ АД. През 2017 г. сепариращата инсталация е работила периодично, поради аварии.

С функционирането на посочените по-горе обекти се осигурява обезвреждане на битовите отпадъци в съответствие с изискванията на Директива 1999/31/ЕС и националното законодателство.

На регионалните депа са извършени 3 броя комплексни проверки по изпълнение на условията залегнали в издадените Комплексни разрешителни и други регулярни проверки във връзка с актуалното им състояние, експлоатацията им, както и експлоатацията на другите съоръжения в регионалните системи за управление на отпадъците и спазването на нормативните изисквания.

За общинските депа за неопасни отпадъци, за които има издадени през 2015 г. заповеди за преустановяване на експлоатацията е извършен контрол по спазване на забраната за депониране на отпадъци. За общинските депа с преустановена експлоатация на община Малко Търново – Малко Търново, Звездец и Граматиково са проведени комисии за определяне размера и границите на терените подлежащи на рекултивация и са изготвени проекти за рекултивация. РИОСВ-Бургас е издала становища по проекти за рекултивация на депа за неопасни отпадъци Малко Търново, Звездец, Граматиково, Руен, Несебър, Средец, Карнобат и Камено. Одобрено е финансирането от ПУДООС на проекта за рекултивация на депо Малко Търново. Отказано е финансиране за депа за неопасни отпадъци Камено и Сунгурларе. Извършени са през 2017 г. регулярни проверки на всички депа с преустановена експлоатация – Средец, Бургас, Камено, Малко Търново, Звездец, Граматиково, Айтос, Карнобат, Сунгурларе, Руен, Поморие – Каменар, Несебър, Обзор, Котел и Бяла.

През 2017 г. са извършени планираните проверки на общините относно спазване изискванията на чл. 60 и чл. 64 от ЗУО. Преводите са сравнително редовни, с изключение на преводите от общини Средец, Несебър и Поморие. Община Средец в края на годината започна изплащане на задълженията си, но не е превела изцяло дължимите суми. От последните три месеца на годината община Несебър преустанови превеждането на средства, а община Поморие изчакваше решение на съда по акта на кмета за неизпълнение на задълженията по чл.19, ал.3, т.11 от ЗУО, за да превежда средствата по чл.64 от ЗУО с 15% увеличение.

През годината са освободени част от натрупаните средства от отчисления по чл.64 от ЗУО на следните общини:

община Бургас

3 633 00 лв. за финансиране на проектиране, изпълнение на строително-монтажни работи, доставка и монтаж на 240 броя подземни контейнери на територията на гр. Бургас за разделно събиране на отпадъци – хартия, пластмаса, метал, стъкло и биоразградими отпадъци от домакинствата. Средствата се отпускат на траншове при изпълнение на етап от задачата;

община Несебър

✓ 89 350 лв. финансиране на първоначалните допустими разходи по проект „Проектиране и изграждане на компостираща инсталация за разделно събрани зелени и биоразградими отпадъци, включително осигуряване на необходимото оборудване и на съоръжения и техника за разделно събиране на зелени и биоразградими отпадъци на територията на претоварна станция за отпадъци Несебър“;

✓ 717 840 лв. инженеринг на хидравлична компактираща инсталация за претоварна станция.

Извършен е контрол по задълженията на общините в областта на разделното събиране на отпадъци и поетапно постигане на целите за рециклиране и оползотворяване на битовите отпадъци. Осъществен е контрол на системите за разделно събиране на отпадъци от опаковки и по задължението за разделното събиране на битови отпадъци на територията на общините най-малко за следните отпадъци: хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло. На кметовете на общините, където няма въведена система за разделно събиране на битови отпадъци са съставени за актове за неизпълнение на задълженията по чл.19, ал.3, т.6 от ЗУО – общини Средец, Созопол, Приморско, Царево и Бяла.

Общини Бургас и Несебър са осигурили площадки по чл. 19, ал. 3, т. 11 от ЗУО за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т. ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и др. съответно за Бургас 19 броя мобилни центрове /за 2017 г. 10 броя/ и за Несебър – ПС.

2. Строителни отпадъци.

Третирането на строителните отпадъци все още представлява проблем на територията, контролирана от РИОСВ-Бургас.

През 2017 г. са извършени проверки по обезвреждане на строителните отпадъци на депото за инертни отпадъци Царево, площадката за строителни отпадъци Бургас и на старата кариера в местността „Узунджата“, където в рамките на проекта за рекултивация постъпват строителните отпадъци от община Приморско. Извършени са проверки и на всички фирми, притежаващи документ по чл. 35 от ЗУО за извършване на дейности със строителни отпадъци. От по-голям брой възложители на строително-монтажни работи в сравнение с предходната година в РИОСВ-Бургас на основание чл.11, ал.9 от ЗУО са постъпили необходимите документи по изпълнение на ПУСО – 28 броя.

3. Масово разпространени отпадъци: отпадъци от опаковки и полимерни торбички; негодни за употреба батерии и акумулатори; излязло от употреба електрическо и електронно оборудване; излезли от употреба моторни превозни средства; отработени масла и отпадъчни нефтопродукти; излезли от употреба гуми;

Масово разпространени отпадъци са отпадъците, които се образуват след употреба на продукти от различни източници и поради своите характеристики изискват специално управление. Към тях се отнасят отпадъците от опаковки и полимерни торбички, негодните за употреба батерии и акумулатори /НУБА/, излязло от употреба електрическо и електронно оборудване /ИУЕЕО/, излезлите от употреба моторни превозни средства /ИУМПС/, излезлите от употреба гуми /ИУГ/, отработените масла и отпадъчните нефтопродукти /ОМОН/.

Съгласно ЗУО лицата, пускащи на пазара продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци отговарят за разделното им събиране и третиране, както и за постигане на съответните цели за разделно събиране, повторна употреба, рециклиране и/или оползотворяване. Тези лица изпълняват горесцитираните задължения индивидуално или чрез колективни системи, представлявани от организация по оползотворяване. В случай, че не изпълняват упоменатите задължения, заплащат продуктова такса по сметката на ПУДООС.

През 2017 г. се наблюдава увеличаване на броя на лицата, производители и вносителите и извършващи вътрешно-общностни доставки на опаковани стоки, които изпълняват

задълженията си по НООО чрез колективна система, сключвайки договори с организации по оползотворяване на отпадъци от опаковки и съответно намаляване на броя на фирмите, които заплащат продуктови такси за опаковки към ПУДООС.

▪ ***Отпадъци от опаковки и полимерни торбички.***

От всички масово разпространени отпадъци, най-видимо е нарастването на количеството на образуваните отпадъци от пластмасови опаковки. Изграждането и функционирането на системите за разделно събиране на отпадъците от опаковки, увеличаване дела на рециклирането и енергийното им оползотворяване спрямо депонирането им и активното участие на обществото в предотвратяване на нерегламентираното им изхвърляне, би ограничило тяхното негативно въздействие. Отпадъците от полимерни торбички също се третират като масово разпространени отпадъци. Съгласно Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса, такава се заплаща за брой полимерна торбичка от лицата, които ги пускат на пазара, с което се цели потреблението на пластмасови опаковки да намалява и да се стимулира многократната употреба на други разновидности – текстилни, биоразградими и др. С предприетите мерки се очаква потреблението на полимерни торбички да бъде ограничено.

В Общините Бургас, Несебър, Айтос, Карнобат, Сунгурларе, Поморие, Камено са изградени системи за разделно събиране на отпадъци от опаковки. В Общините Руен и Малко Търново не са предприети стъпки за реализиране на система за разделно събиране на отпадъци от опаковки. Общините Руен и Малко Търново включват населени места с население по-малко от 5000 жители и не са задължени по ЗУО за реализиране на такива системи. В общините Средец, Созопол, Приморско, и Царево не са въведени системи за разделно събиране на отпадъци от опаковки, поради което на кметовете на общините са съставени АУАН. В края на 2017 г. се установи въвеждането на системи за РСОО в общини Созопол, Средец и Приморско. Правят се проучвания за относно възможностите за реализация на система за РСОО в община Царево.

Относно ангажиментите на Кмета на общината по чл. 19, ал. 3, т. 11 от ЗУО на територията на общини Поморие и Айтос няма осигурени площадки за предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т. ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и др. На основание чл. 19, ал. 5 от ЗУО поради неизпълнение на изискванията по ал. 3, т. 11 отчисленията по чл. 64 са увеличени с 15 на сто и на Кметовете на общините са съставени АУАН.

В Община Бургас във връзка с горесцитираните ангажименти са изградени още 10 броя мобилни центрове за събиране на разделно събрани отпадъци от домакинствата в гр. Бургас, като към края на 2017 г. общият им брой е 19. В общината е започнало изграждането на общо 240 броя подземни контейнери на територията на гр. Бургас за разделно събиране на отпадъци – хартия, пластмаса, метал и биоразградими отпадъци от домакинствата. В края на 2017 г. в 19 точки са изградени подземни контейнери.

▪ ***Негодни за употреба батерии и акумулатори.***

На територията на общините в търговските обекти, в които се извършва продажба на портативни батерии има поставени съдове за събиране на негодни за употреба портативни батерии от населението съгласно сключени отделни договори между търговските обекти и ООп на НУБА или с лица, притежаващи документ по чл. 35, ал. 1

от ЗУО. Всичките 15 броя общини имат сключени договори с Организации по оползотворяване на НУБА или с лица притежаващи документ по чл. 35 от ЗУО. През 2017г. е осъществен контрол над заложения в плана за контролната дейност обект, явяващ се лице пускащо на вътрешен пазар батерии и акумулатори, включен в плана в изпълнение на заповеди на Министъра на ОСВ издадени на основание чл. 59, ал. 2 от ЗУО за негодни за употреба батерии и акумулатори.

▪ ***Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване.***

На територията на общините в търговските обекти, в които се извършва продажба на електрическо и електронно оборудване има възможност за обратно приемане в търговските обекти на ИУЕЕО, образувано в бита съгласно сключени отделни договори между търговските обекти и ООп на ИУЕЕО или с лица, притежаващи документ по чл. 35, ал. 1 от ЗУО. Всичките 15 броя общини имат сключени договори с Организации по оползотворяване на ИУЕЕО или с лица притежаващи документ по чл. 35 от ЗУО.

▪ ***Излезли от употреба моторни превозни средства.***

Всичките 15 броя общини имат сключени договори с Организации по оползотворяване на ИУМПС или с лица притежаващи документ по чл. 35 от ЗУО.

▪ ***Отработени масла и отпадъчни нефтопродукти.***

В общинските наредби по управление на отпадъците е конкретизиран начина за предаването на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти от граждани и фирми на територията на общината. Някои от Общините са сключили договори с организации по оползотворяване на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти за създаване на система за разделно събиране и оползотворяване на отработени масла.

▪ ***Излезли от употреба гуми.***

14 броя от общо 15 броя на територията на РИОСВ-Бургас имат сключени договори с Организации по оползотворяване на ИУГ или с лица притежаващи документ по чл. 35 от ЗУО. Община Созопол няма сключен договор.

4. Производствени и опасни отпадъци.

На територията на дружествата, контролирани от РИОСВ-Бургас, генерираните опасни и производствени отпадъци се събират разделно на обособени и обозначени площадки или закрити складове, в подходящи съдове. Площадките и съдовете са съобразени с изискванията на ЗУО и съответните Наредби. При предаване на опасни отпадъци се попълват изискващите се идентификационни документи. Екземпляр от тях се представя в РИОСВ-Бургас, като същите се въвеждат. Подобрена е отчетността, като се водят отчетни книги за отпадъците. През 2017 г. са заверени 642 броя отчетни книги за дейности с отпадъци на 155 фирми.

Предаването на отпадъците се извършва при наличието на сключени договори с фирми, притежаващи съответните документи по ЗУО. На фирмите, извършващи дейности за които се изискват документи по чл. 35 от ЗУО, РИОСВ е издала такива след представяне на необходимите документи – табл. 2.

Издадени са 8 броя Разрешения за извършване на дейности по третиране на отпадъци- Издадени са 2 броя регистрационни документа за извършване на дейности по третиране на отпадъци, 7 броя регистрационни документа за изм. и доп. за извършване на дейности по третиране на отпадъци, прекратено е действието на 10 броя

регистрационни документа и е направен отказ на 9 броя заявления за издаване на регистрационен документ и 4 броя откази за изменение и допълнение на регистрационен документ – общо 32 броя.

Издадени са 24 броя регистрационни документа за извършване на дейности по събиране и транспортиране на отпадъци и 30 броя регистрационни документа за изменение и допълнение е действието на 3 броя регистрационни документа – общо 54 броя.

Прекратена е процедурата със Заповед на Директора на РИОСВ за издаване на решение за изменение и допълнение на разрешение – 6 броя. В РИОСВ-Бургас се води регистър на издадените разрешителни и регистрационни документи за дейности с отпадъци по ЗУО на хартиен и електронен носител. Ежемесечно, в срока и формата предвидени в Наредба № 1 за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри се предоставят в ИАОС издадените през предходния месец разрешителни и регистрационни документи.

През 2017 г. са утвърдени 550 броя работни листи за класификация на отпадъците и са издадени 152 становища на фирми.

Във връзка с преустановяване образуването на отпадъци, подадени с уведомления по приложение № 7 към чл. 21, ал. 1 от Наредба № 2 за класификация на отпадъците е прекратена класификацията на 34 броя отпадъка на 6 броя фирми.

По искане на МОСВ се извършиха проверки за оползотворяването на стъклени опаковки при производството на бетон. Извършиха се проверки на 29 функциониращи бетонови центрове. През годината са охарактеризирани 19 броя отпадъка на 16 фирми.

През 2017 г. са дадени 4 броя съгласувателни писма до Морска администрация и становища по Планове за приемане и обработване на отпадъци, резултат от корабоплавателната дейност на пристанищата по ЗМПВВПРБ - Пристанище за обществен транспорт с регионално значение Поморие, Рибарско пристанище Созопол, пристанищен терминал Несебър, „Порт България Уест“.

На редица фирми писмено са дадени разяснения за изготвяне на годишните отчети за отпадъци, съгласно изискванията на Наредба № 1 и по процедурите за издаване на документи по чл. 35 от Закон за управление на отпадъците.

▪ **Болнични отпадъци.**

През 2017 г. продължава работата по привеждане в съответствие с нормативните изисквания третирането на болничните отпадъци като са извършени проверки в 61 броя лечебни заведения. При извършените проверки в лечебни заведения се констатира, че се спазват изискванията по разделно събиране и съхраняване на опасните болнични отпадъци, предаването им за последващо третиране въз основа на договор само на фирми, притежаващи разрешение за дейности с отпадъци. През отчетната година продължава извършването на класификация на генерираните отпадъци от лечебни и здравни заведения, включително медицински кабинети на училища, детски градини, социални домове. Същите заверяват и водят отчетни книги за генерираните отпадъци.

На територията на РИОСВ – Бургас функционират автоклавни инсталации за предварително третиране на опасни болнични отпадъци- отпадъци с код 18 01 03. Биологичните отпадъци, лекарства с изтекъл срок и други отпадъци се извозват за изгаряне в инсинератор. Към момента всички болнични отпадъци предназначени за изгаряне се унищожават в инсинератора на ПУДООС – София.

На територията на РИОСВ-Бургас дейности по събиране и транспортиране на болнични отпадъци извършват четири фирми. Екологосъобразното управление на болничните отпадъците е постигнато, чрез прекратяване на незаконното им приемане, доставка и обработка.

▪ ***Утайки от ПСОВ.***

Извършени са проверки за третирането на отпадъците от пречиствателни станции за отпадъчни води през 2017 г. на следните обекти : ПСОВ Поморие, ПСОВ Равда, ПСОВ Елените, ПСОВ Обзор – Бяла., ПСОВ Люляково, ПСОВ Средец, ПСОВ Созопол, ПСОВ Бургас и ПСОВ Меден рудник. Всички ПСОВ на територията контролирана от РИОСВ Бургас са извършили основно охарактеризиране на генерираните от тях отпадъци с код 19 08 01, 19 08 02 и 19 08 05. Оползотворяването и обезвреждането на утайките си остава все още проблем. Нововъведените в експлоатация регионални депа за неопасни отпадъци поставят ограничения за депонирането им, а интересът от земеделски производители и фирми извършващи рекултивации все още е слаб. През 2017 г. част от утайките на ПСОВ Бургас са предадени за рекултивация на кариера „Дебелт“, експлоатирана от „Строителни материали“ АД и за използване в земеделието върху 4 масива, стопанисвани от „Сортови семена Бургас“ ООД, на което е издадено разрешение по ЗУО. В края на 2016 г. „В и К“ ЕАД притежава разрешение за извършване на дейности по третиране на отпадъци - приемане на обезводнени и стабилизирани утайки от ПСОВ, експлоатирани от дружеството до изсушителните полета на ПСОВ Бургас, както и на утайки с произход други ПСОВ, с цел допълнително обезводняване и стабилизирание.

▪ ***Съоръжения за третиране на отпадъците.***

През 2017 г. са извършени проверки на съоръженията и инсталациите за третиране на отпадъци разположени на територията на регионалната инспекция. Проконтролирано е изпълнението на условията посочени в разрешенията и регистрационните документи, както и при издаването на нови, необходими за функционирането им.

5. Обобщена оценка за състоянието и разрешаването на проблемите с отпадъците на територията на РИОСВ - Бургас.

През 2017 г. на територията, контролирана от РИОСВ – Бургас по отношение екологосъобразното управление на отпадъците са постигнати следните положителни резултати:

- Обезвреждането на битовите отпадъци се извършва в съответствие с изискванията на Директива 1999/31/ЕС и националното законодателство. В нормална експлоатация са регионалните депа за неопасни отпадъци, с изключение на преустановена работа за един месец на регионално депо Братово-запад, във връзка с природно бедствие – наводнение;
- Преустановено е депонирането на отпадъци на общинските депа за неопасни отпадъци неотговарящи на нормативните изисквания;
- В редовна експлоатация са Претоварните станции за отпадъци Карнобат, Несебър и Китен;
- Оптимизиране на системите за сметосъбиране и сметоизвозване на битови отпадъци;
- Намаляване и ограничаване на нерегламентираните замърсявания в населените места и извън тях;
- Почистване на речните легла и прилежащите им територии от отпадъци;

- Поддържане чистотата на републиканската и общинска пътна мрежи;
- В община Бургас са осигурени нови 10 броя мобилни центрове за събиране на разделно събрани отпадъци от домакинствата;
- В деветнадесет точки са изградени подземни контейнери (от общо 240 броя) на територията на гр. Бургас за разделно събиране на отпадъци – хартия, пластмаса, метал, стъкло и биоразградими отпадъци от домакинствата;
- Управление на отпадъците от лечебни и здравни заведения;
- Спазване на поставените условия в издадените документи за извършване на дейности по третиране и транспортиране на отпадъци.
- Въвеждане на системи за РСОО в общини Созопол, Приморско и Средец; Основните проблеми, свързани с третирането на отпадъците на територията контролирана от РИОСВ-Бургас могат да бъдат обобщени в следните насоки:
- Все още не са въведени системи за разделно събиране на отпадъци от опаковки и системи за разделно събиране на битови отпадъци (РСБО) най-малко за следните отпадъчни материали: хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло във всички общини, задължени за това съгласно действащата нормативна уредба.
- Въпреки, че почти всички населени места са обхванати в системи за организирано сметосъбиране и сметоизвозване на битови отпадъци (99,88%), продължава да се констатира изхвърляне на битови и строителни отпадъци на неразрешени за това места.
- Проблем е третирането на утайките от ПСОВ. Недостатъчен е интереса по отношение тяхното използване в земеделието и за рекултивация на нарушени терени. Регионалните депа за неопасни отпадъци ограничават тяхното обезвреждане чрез депониране и на практика тези отпадъци трябва да се съхраняват на местата на тяхното образуване, което пък се ограничава от липсата на подходящи съоръжения и площадки /най-вече за новоизградените/. Необходимо е в общинските програми за управление на отпадъците да се заложат мерки относно управлението на този поток отпадъци, съобразени с националната стратегия за управление на утайки от ПСОВ.
- Третирането на строителните отпадъци също все още е проблем за региона, контролиран от РИОСВ-Бургас. С нововъведените регионални системи за управление на отпадъците би трябвало този проблем да намери решение.
- Нерекултивирани общински депа за неопасни отпадъци, спрени от експлоатация след изграждането и въвеждането в експлоатация на Регионалните депа за неопасни отпадъци за региона са високорисков замърсител за региона.
- Невъведени системи за разделно събиране на биоразградимите отпадъци. Липса на съоръжения за третиране на биоразградимите отпадъци.

6. Информация за основни замърсители на Черно море, според направени проучвания.

По данни на „Грийнпийс“ – България замърсяването на българското Черноморие с микропластмаса е сходно с това в Балтийско море и Северозападното Средиземноморие – едни от най-замърсените водни басейни в света. Това е един от основните изводи от изследване на замърсяването в района, проведено през 2017 година, като част от кампанията на „Грийнпийс“ – България за намаляване на пластмасовото замърсяване „Свободни от пластмаса“.

Изчисленията показват, че през август месец 2017 г. в изследвания район между Бургас и нос Калиакра микропластмасовите елементи наброяват средно 429 000 частици на квадратен километър⁴. Изследването показва моментното състояние за съответния период. Според събраните данни, най-голям дял от микропластмасите, намерени при изследването, имат влакната - вероятно остатъци от въжета и мрежи. Замърсяването с микропластмаси е най-силно в района на нос Калиакра и при устието на река Камчия. Що се отнася до замърсяването с плаващи морски отпадъци като цяло, резултатите показват, че то е съпоставимо с това в румънската акватория на Черно море или по тихоокеанските води пред бреговете на Чили. Количествата са най-големи в района на Варна и нос Емине.

Автори на изследването са учени от Института по биоразнообразие и екосистемни изследвания при БАН. Теренното проучване е проведено от борда на кораба „Rainbow Warrior” в три дни, между 8 и 10 август 2017 г. и е изпълнено съвместно с активисти и доброволци на „Грийнпийс“.

Данните са получени, чрез събиране и категоризиране на проби и наблюдение на водната повърхност, изпълнени според насоките в Рамковата директива за морска стратегия на ЕС. Общото морско замърсяване е разделено на 7 основни категории: материали изкуствени полимери (пластмаси), гума, текстил, хартия или картон, обработено дърво и метал. Резултатите показват, че най-висок дял имат пластмасите (90 – 100%). Сортирането на отделните проби е извършено според техните размери, тегло, тип на намерените предмети, изменения в цвета или формата (които показват престоя им във водата).

Участниците в изследването споделят, че пластмасата за еднократна употреба никога напълно не изчезва. Опаковки, торби и чаши, които сме ползвали за 10 минути, веднъж попаднали в морето се разграждат на малки частици, където се носят от теченията със стотици години. Те стават и храна на морските обитатели. Според информация на участниците в изследването, голяма част от замърсяването, което е видно е идвало от брега – пластмасови шишета и чаши, опаковки на солети, вафли - пластмаса, която е в ежедневието ни.

Необходимостта от подобни изследвания е голяма, поради вредите, които пластмасовите отпадъци нанасят на околната среда и в частност – на водните басейни и техните обитатели, но и на плавателните съдове и на водната инфраструктура.

Друго проучване, направено по отношение на замърсяването на Черно море показва, че списъкът с главните източници на замърсяване техния процентен принос в общите товари разкрива, че значителните източници са относително няколко на брой, както следва:

- **Разтваряния.**

Това е несъмнено главния виновник за екологичното падение на черноморската среда. Настоящите проучвания разкриват, че 58% от общия азот и 66% от всичкия фосфор произтичат от разтварянията, формирани в Черно море, дошли от дунавския басейн, правейки усилията на участниците от дунавските страни за почистването от огромно значение. Продължителни усилия по проучването са нужни чрез програми, проектирани да развият научно-базирани стратегии за смекчаване.

- **Нефтени замърсявания.**

Река Дунав допринася със 48% от 111 103 тона петрол, вливащи се в Черно море. Повечето от остатъка е представен от надземни източници чрез недостатъчното

⁴ Данните са от проучване на „Greenpeace Bulgaria”, публикувани на www.greenpeace.org/bulgaria/bg/novini/2018/zamarsyavane_cherno_more/

преработване на отпадъците и слаб контрол върху петрола и петролните продукти. Количеството петрол, достигащо Черно море отпадни води, изхвърляно от корабите е неизвестно, но хората вярват, че е значително. Концентрацията на петрол била измерена в утайката и морската вода. Нивата, които били намерени близо до морските пристанища били тревожни, но в открито море и босфорската отточна област били относително ниски. Нивата на петрол и нефтен въглеродород в утайката били приблизително сравними със тези в Средиземно море. Измерванията EROS (Европейски морски и речни системи) на разтворения петрол отчели относително високи стойности на пресен петрол, особено близо до Дунав. Концентрациите в повърхностните води от западно Черно море били едно ниво по-високи от тези в западно Средиземно море. Концентрациите на полиароматни въглеродороди (ПАН), група от особено токсични петролни въглеродородни съставки, били общо взето ниски. Но измерванията са необходими за намаляване на високите концентрации на разтворен петрол в Черно море.

- **Отпадни води.**

Проучването на микробиологичното замърсяване от тоалетни води е разочаровашо, поради несъгласието на определени власти да използват стандартните методи и да обменят данни. Дори, получените данни показват по-лош курс в между 5-44%. С други думи, между 5 и 44% от примерите не покриват санитарните изисквания, установени в страната под въпрос. Разбира се, не всички черноморски тоалетни води са под стандарта, но няма обикновено приет критерий за информиране на хората за относителните здравни рискове. В черноморския крайбрежен район приблизително 10 385 000 души изхвърлят приблизително 571 175 000 куб. м на година канални мръсотии в Черно море или по теченията на реките, от където отиват в морето. Замърсената морска вода може да причини редица болести, като холера и хепатит А. Има и очевидна нужда от по-добро преработване на каналните мръсотии и за по-голяма прозрачност в добиването и разпространяването на информация по тази тема.

- **Тежки метали.**

Голямо количество от сигурна информация е била добита от концентрацията на тежки метали в Черно море. Тази информация е била анализирана по такъв начин, да се различат метали с природни и човешки източници. Ясно е, че Черно море общо взето не е замърсено с тежки метали. Но има някои райони с повишени концентрации (близо до индустриални места) и по-детайлно проучване на крайбрежните места трябва да бъде завършено. Факт остава обаче, че концентрациите на тежки метали в Черно море са действително неразличими от природните нива.

- **Радиация.**

Има очевидно отнасяне към нивата на радиация в Черно море, и благодарение на спонсорството и ръководенето от Международната Агенция за Атомна Енергия (ИАЕА), главно усилие е понижаване в този район. Разбира се, концентрациите от някои радиоактивни вещества са едно ниво по-високи в Черно море от тези в близкото Средиземно море. Въпреки това проучвания по последиците от радиацията в световния океан и Средиземно море показват, че дозите радиация за човека са ниски.

Фактът, че Черно море е едно от най-замърсените с пластмасови отпадъци е споделен и по време на проведената на 30 май 2018 г. в Бургас кръгла маса на тема **„Замърсяването на Черно море с пластмасови отпадъци – инициатива за сътрудничество за превръщане на настоящите предизвикателства в бъдещи**

възможности за устойчиво развитие⁵, организирана от Консултативен Съвет за Черно море – Варна. По време на кръглата маса са изнесени данни, че всеки ден в Черно море се изхвърлят 3 тона от тези отпадъци и два пъти от гъсто населената крайбрежна ивица на различните държави. Черно море е затворен воден басейн, чиято динамика предопределя и транспортирането на голяма част от морските отпадъци към крайбрежните зони, в това число и към българското крайбрежие. Българското черноморско крайбрежие не само акумулира морски отпадъци, но и генерира голяма част от тях. Източниците на морски отпадъци са: крайбрежните градове (включително морските курортни комплекси), пристанища, навигационни маршрути, промишлени зони по плажовете на гр. Бургас и гр. Варна и диво къмпингуване по плажовете и устията на реките.

Проучване на Европейската Комисия (ЕК) показва, че през 2015 г. в България са изхвърлени 99 532 тона пластмасови опаковки. През 2014 г., 14 кг/човек пластмасови опаковки са били изхвърлени и 60% са били рециклирани в България, в сравнение с 31 кг/човек изхвърлени пластмасови опаковки и 40% рециклирани средно за Европейския Съюз (ЕС). Въпреки въвеждането през 2017 г. на продуктова такса върху пластмасовите торбички в България и намаляването с 50 % на тяхното използване, проблемът с пластмасовото замърсяване на Черно море продължава да бъде належащ проблем.

Замърсяването на Черно море с пластмасови отпадъци всъщност е трансграничен проблем. Решаването на този проблем изисква интегративен подход, включващ повишаване на екологичната осъзнатост и отговорност на широката общественост, ефективно регионално и международно сътрудничество и адекватно създадени и приложени законови мерки. В действителност законовата рамка трябва да осигурява в дългосрочен план екологични, икономически, социални и здравни ползи. Най-новият нормативен документ на Европейската Комисия: “Пластмасовите отпадъци: европейска стратегия за опазване на планетата, защита на гражданите ни и предоставяне на възможности на отраслите ни” предлага стратегия за справяне с пластмасовите отпадъци в четири основни аспекта: “рентабилно рециклиране за предприятията”, “намаляване на пластмасовите отпадъци”, управление на морските отпадъци и сътрудничество за намиране на “глобални решения”. Факт обаче е че регионален план за действие за Черно море и проблемът с пластмасовите отпадъци все още не е приет

СЪСТОЯНИЕ НА ВОДИТЕ. ЗАМЪРСЯВАНИЯ.

Територията, контролирана от РИОСВ – Бургас, обхваща част от Басейнова Дирекция „Черноморски район“ (БДЧР) с център гр. Варна и Басейнова Дирекция „Източнобеломорски район“ (БДИБР) с център гр. Пловдив.

Съгласно Закона за водите министърът на околната среда и водите чрез регионалните инспекции по околна среда и води в границите на териториалният им обхват:

- провежда мониторинга на отпадъчните води;
- контролира обектите, формиращи отпадъчни води, включително пречиствателните станции на населените места, параметрите и изпълнението на условията и изискванията в издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води и комплексните разрешителни, издадени по реда на Закона за опазване на околната среда;
- контролира аварийните изпускания на отпадъчни води;

⁵ Информация от финалния доклад, изготвен от проведената кръгла маса „Замърсяването на Черно море с пластмасови отпадъци – инициатива за сътрудничество за превръщане на настоящите предизвикателства в бъдещи възможности за устойчиво развитие“.

- поддържа база данни за извършения мониторинг, включително собствен мониторинг на титулярите на издадени разрешителни, за количествените и качествените характеристики на отпадъчните води и за контрол за състоянието на отпадъчните води;

- поддържа в актуално състояние списъците на обектите, които формират емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества, общи и специфични замърсители.

Основни приоритети и цели при извършване на контролната дейност са:

- опазване и подобряване състоянието на повърхностните и подземните води и водите на Черно море чрез намаляване замърсяването им с отпадъчни води от битови и промишлени източници;

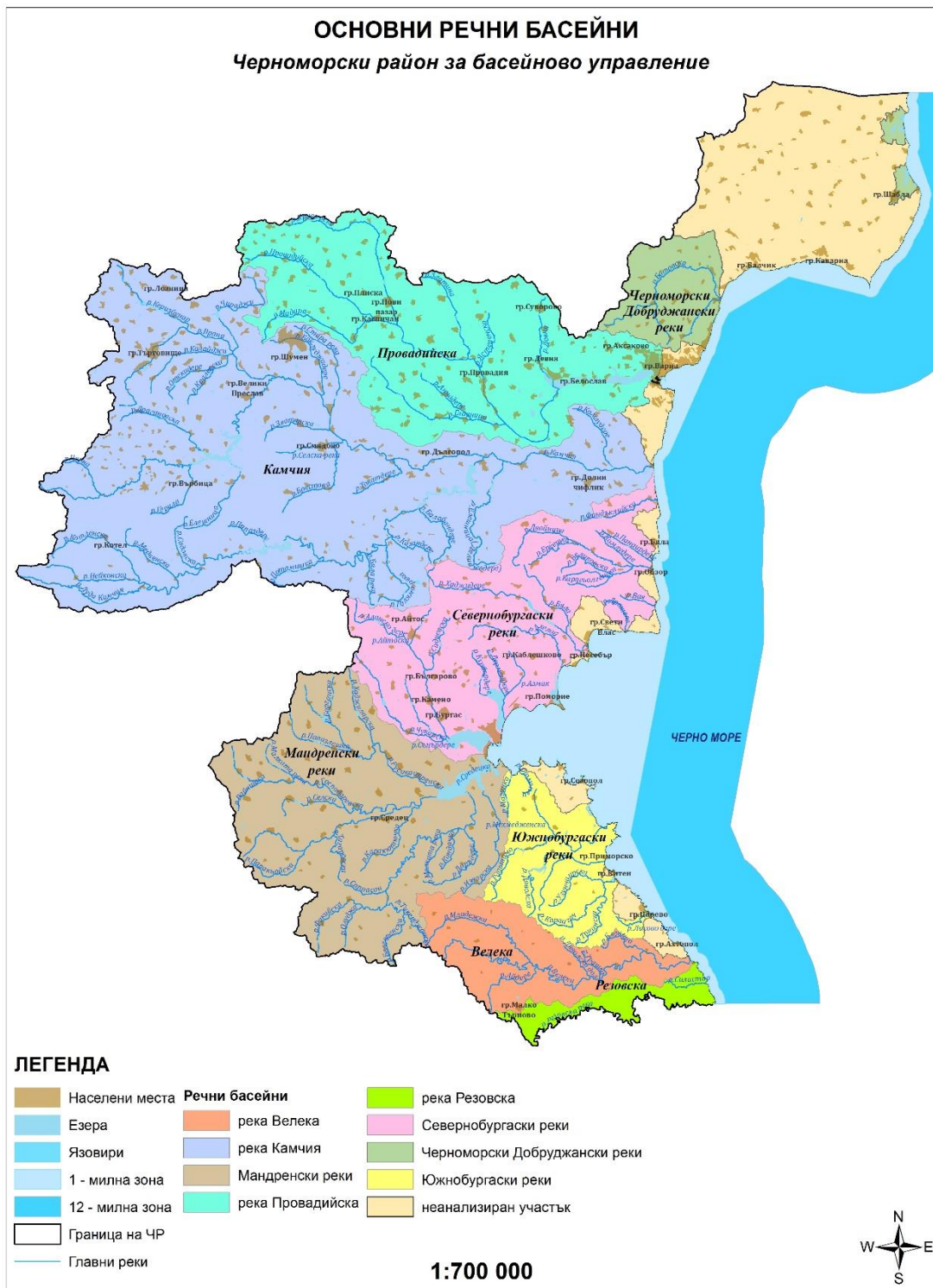
- опазване на водните обекти, чрез намаляване на заустванията, емисиите и изпусканията на приоритетни и приоритетно опасни вещества;

- подобряване на последващия контрол за изпълнение на дадени предписания, във връзка с извършени планови и извънредни проверки;

С реализацията на тези приоритети и цели се постига по-ефективно използване, опазване и възстановяване на водните ресурси и намаляване на негативното въздействие от замърсяването им върху качеството на живот и здравето на населението.

Водите на територията на Черноморския регион са: повърхностни води, подземни, включително минералните води, вътрешните морски води и териториалното море, водите на р. Дунав, р. Резовска и р. Тимок в рамките на държавната граница на Република България. Основните речни басейни на Черноморския район за басейново управление са показани на картата⁶.

⁶ Източник: План за управление на речните басейни в Черноморски район за басейново управление на водите (2016-2021), утвърден с Решение № 1107/29.12.2016 г. на Министерски съвет

Повърхностните води – информация и състояние⁷.

⁷ Източник: Доклад за състоянието на околната среда 2017 г., част „Води“, изготвен от Регионална инспекция по околната среда и водите – Бургас.

Повърхностните води в Черноморски басейнов район, които са в границите на териториалния обхват на РИОСВ – Бургас са Южночерноморските реки, включващи:

- речен басейн Севернобургаски реки;
- речен басейн Мандренски реки;
- речен басейн Южнобургаски реки;
- речен басейн река Велека;
- речен басейн река Резовска;
- част от речен басейн на река Камчия.

Оценката на моментното състояние по физикохимичните елементи за качество е извършена съгласно класификационната система, регламентирана с Наредба № Н-4 /14.09.2012 г. за характеризирание на повърхностните води.

Скалата за оценка включва следните физикохимични елементи за качество: съдържание на разтворен кислород, БПК₅, амониев, нитритен и нитратен азот, общ азот, фосфати и общ фосфор.

Превишенията на стандартите за качество за специфични замърсители през 2017 г., съгласно горесцитираната наредба са регистрирани както следва:

- за разтворен манган в 8 пункта – Дяволско блато, Алепу, Стамополу, Поморийско езеро-юг, Атанасовско езеро, р. Фъндъклийска - преди вливане в Ч. море - устие, р. Фъндъклийска – устие, р. Хаджийска - с. Преображенци;
- за разтворено желязо в 8 пункта - Стамополу, р. Караагач – устие, р. Бутамята - устие, р. Фъндъклийска - устие, Поморийско езеро-юг, Атанасовско езеро, р. Велека - Тракийски лагер, след р. Младежка, р. Младежка - Тракийски лагер, устие;
- за алуминий в 4 пункта –р. Двойница - преди вливане в Ч. Море, р. Айтоска – устие, р.Алма дере – с. Вресово, р. Караагач – устие;

В резултат на извършените контролни дейности относно състоянието на водите може да се направят следните изводи:

Констатираното влошено състояние по физико-химични елементи за качество е обусловено от следните фактори:

- замърсяване с минерални форми на азот и фосфор от дифузни източници (зеделски практики);
- еутрофикационни процеси, съпроводени с ежегодни цъфтежи на фитопланктон (Бургаско езеро);
- непостоянен речен отток, съчетан със замърсяване от населени места под 2000 е. ж. без ПСОВ.

Оценката на химичното състояние по отношение на приоритетните вещества се извършва съгласно СГС-СКОС за повърхностни води, установени с Наредба за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители, приета с ПМС № 256/ 01.11.2010 г.

Получените през 2017 г. резултати за приоритетни вещества са под границата на определяне на използваните методи за анализ или са значително под средногодишните стойности, определени с Наредбата за СКОС за приоритетни вещества и някои други замърсители, с изключение на пункт Атанасовско езеро – превишение на СГС-СКОС за никел.

Анализът на данните, получени през 2017 г. за приоритетни вещества не показва отклонения от стандартите за качество за мониторираните водни тела, с изключение на пункт Атанасовско езеро.

Обобщена информация за обектите, източници на отпадъчни води:

Пречиствателни станции за отпадъчни води (ПСОВ) с изградени всички съоръжения за пречистване, включително за отстраняване на биогенните елементи азот и фосфор, в обхвата на РИОСВ – Бургас :

- **Канализационна система на гр. Бургас** – за пречистване на отпадъчните води от канализационната система има изградена ПСОВ с конвенционална схема за механично и биологично пречистване на отпадъчните води от гр. Бургас с изградени съоръжения за отстраняване на биогенните елементи - азот и фосфор. Пречистените отпадъчни води се заустват в езеро “Вая”.

- **Канализационна система на кв. Меден рудник, гр. Бургас** - за пречистване на отпадъчните води от канализационната система има изградена ПСОВ със съоръжения за първично (механично), вторично (биологично) и третично пречистване – за отстраняване на биогенните елементи азот и фосфор, за товар 49 хил. е.ж. Пречистените отпадъчни води от ж. к. “Меден рудник” се заустват в източната част на езеро Мандра.

- **Канализационна система на кв. „Горно Езерово“, гр. Бургас** - заустваща в коригирано дере, вливащо се в Бургаско езеро;

Канализационна система „Ветрен-Минерални бани-Банево“, гр. Бургас - През 2016 г. по Проект: DIR 51011116-21-63 “Интегриран проект за подобряване и развитие на инфраструктурата за питейни и отпадъчни води на кварталите Ветрен, Банево и Минерални бани, гр. Бургас, ОП „Околна среда 2007/2013г.“ е въведен в експлоатация обект: ПСОВ в кв. Ветрен, гр. Бургас и канализация и водопровод в кварталите Ветрен , Банево и Минерални бани, гр. Бургас с Разрешение за ползване № СТ-05-585/19.04.2016 г. ПСОВ е проектирана с механично и биологично пречистване, с капацитет 10 560 е.ж.

- **Канализационна система на гр. Царево** - в ПСОВ постъпват за пречистване отпадъчните води от гр. Царево, къмпинг "Арапя" и в.с. "Оазис". Пречистените отпадъчни води се заустват в р. Попска (поречие на р. Черна), вливаща се на около 1000 м от мястото ѝ на заустване в Черно море.

- **Канализационна система на гр. Обзор - гр. Бяла, общ. Несебър** - ПСОВ е с капацитет 40000 е. ж. Осигурява пречистване на отпадъчните води от гр. Обзор, Община Несебър и гр. Бяла, Община Бяла. Пречистените отпадъчни води се заустват в р. Двойница, на 2,5 км преди вливането ѝ в Черно море.

- **Канализационна система на гр. Поморие** - за пречистване на отпадъчните води от канализационната система има изградена ПСОВ, с проектен капацитет Qсрд.дн – 133 л/с, с конвенционална схема за механично и биологично пречистване на отпадъчните води от гр. Поморие и кв. Сарафово, гр. Бургас. Пречистените води се заустват дълбоководно в Черно море между гр. Поморие и кв. “Сарафово”, в район на съществуващо и перспективно ползване на крайбрежните морски води.

- **Канализационна система “Равда – Слънчев бряг – Несебър”** - отпадъчните води от с. Равда, к. к. “Слънчев бряг” и гр. Несебър постъпват за пречистване чрез смесена канализационна мрежа в ПСОВ, находяща се в имот № 000155 в землището на с. Ахелой, община Поморие. Пречистените отпадъчни води се заустват дълбоководно в Черно море, северно от гр. Ахелой в район на съществуващо и перспективно ползване на крайбрежните морски води.

- **Канализационна система на „Созопол-Черноморец- Равадиново“** – отпадъчните води от канализационната система на гр. Созопол и гр. Черноморец се пречистват в ПСОВ – Созопол. На 02.08.2017 г. е въведена в експлоатация „КПС Равадиново и напорен тръбопровод“ част от проект „Канализация на село

Равадиново”. По този начин отпадъчните води постъпват до довеждащ колектор на ПСОВ - Созопол.

- **Канализационна система на с. Веселие , Община Приморско** – заустваща в дере, вливащо се в р. Мехмедженска, ляв приток на р. Ропотамо.

- **Канализационна система на с. Пирне, общ. Айтос** – изградена през 2015 год. по проект „Изграждане на модулно пречиствателно съоръжение за отпадъчни води и канализационна система в село Пирне, община Айтос. Пречистените води се заустват в Аланско дере.

- **Канализационна система на с. Люляково, Община Руен** - смесения поток битово – фекални и дъждовни води, след ПСОВ, се заустват в дере, приток на река Луда Камчия.

- **Канализационна система на с. Заберново, Община Малко Търново** – за пречистване на отпадъчните води от канализационната система има изградена ПСОВ, с пречиствателни съоръжения за пречистване на битово - фекални отпадъчни води с товар 170 е.ж. Пречистените отпадъчни се заустват в дере, вливащо се в река Заберска.

През 2017 г. е въведена в експлоатация канализационна система с ПСОВ на с. Маринка, община Бургас.

Друга част от ПСОВ работят без изградено третично пречистване за отстраняване на биогенните елементи – азот и фосфор :

- **Канализационна система на с. Лозенец, Община Царево** - в изградената ПСОВ се отвеждат за механично и биологично пречистване отпадъчните води от с. Лозенец и в.с. „Лозенец”. Пречистените отпадъчни води, след пречиствателните съоръжения, се отвеждат посредством колектор на 800 м. в посока югозапад и се заустват в дере в местността “Хаджи Яне“, на 50 м. от преливника на микроязовир. Дължината на дерето от мястото на заустване до бреговата ивица е 1500 метра. Станцията е без необходимите съоръжения за отстраняване на азот и фосфор. През 2016 год. е изграден буферен /задържателен резервоар/ на вход ПСОВ, който задържа отпадъчните води, които идват към пречиствателната станция през най-натоварените часове на денонощието и ги отпуска за пречистване, когато притокът на вода спадне. Това не позволява непречистени води да се вливат в морето

- **Канализационна система на гр. Китен – гр. Приморско** - за пречистване на отпадъчните води от канализационната система има изградена ПСОВ с конвенционална схема за механично и биологично пречистване на отпадъчните води. Няма изградени съоръжения за отстраняване на азот и фосфор. Пречистените води се заустват в р. Караагач, на 1300 м преди устието на реката в Черно море. Подписан е договор за реконструкция и модернизация на пречиствателната станция. С проекта ще бъде увеличен капацитетът на пречиствателната станция и се предвижда изграждане на трето стъпало на пречиствателната станция – за отстраняване на азот и фосфор.

- **ПСОВ “Елените”** - приема за пречистване отпадъчните води от гр. Св. Влас, в.с. ”Елените” и хотелски комплекси в района. Схемата включва механично и биологично пречистване. Капацитетът ѝ е недостатъчен. Станцията не е в състояние да приема количествата отпадъчни води от района, особено през летния сезон, когато има завишено водопотребление. Отпадъчните води на изход от ПСОВ се заустват в Черно море, северно от гр. Свети Влас .

- **Канализационна система на гр. Средец, експлоатирана от Община Средец** – за канализационната система има изградена ПСОВ със съоръжения за механично и биологично пречистване на отпадъчните води. Пречистените води се заустват в река Малката река, вливаща се в река Средецка. Проектното водно количество 5000 м3/ден.

- **Канализационна система на с. Манолч, Община Сунгурларе** – отпадъчните води от канализационната система, след ПСОВ с изградени съоръжения за механично и биологично пречистване, се заустват в сухо дере, вливащо се в опашката на яз. Камчия.

- **Канализационна система с. Попович, Община Бяла** – отпадъчните води след механично и биологично стъпало се заустват в р. Двойница.

- На територията, контролирана от РИОСВ – Бургас все още доста населени места нямат изградени ПСОВ или при тях отпадъчните води се заустват непречистени във водни обекти :

- **Канализационна система на с. Ахелой, Община Поморие** – няма изградена ПСОВ за населеното място.

- **Канализационна система на гр. Каблешково, Община Поморие** - няма изградена ПСОВ за населеното място.

- **Канализационна система на гр. Айтос** - отпадъчните води на гр. Айтос с брой жители около 22869, към настоящият момент се заустват непречистени, посредством два колектора, във водните обекти: дере, приток на река Айтоска и в река Славеева. През януари 2017 г. е подписан договор по ОП "Околна среда" за изграждане на пречиствателна станция за отпадъчни води, в това число доизграждане на главните канализационни клонове, отвеждащ колектор и съпътстваща инфраструктура до ПСОВ. По план реализацията му трябва да приключи в рамките на 30 месеца.

- **Канализационна система на гр. Камено** - отпадъчните води от гр. Камено с брой жители около 5393 към настоящият момент се заустват непречистени в старото корито на р. Айтоска. Няма изградена ПСОВ за населеното място.

- **Канализационна система на с. Кръстина, Община Камено** - за пречистване на отпадъчните води от канализационната система има изградена ПСОВ със съоръжения за механично и биологично пречистване. Пречиствателните съоръжения за биологично пречистване не функционират и отпадъчните води от канализационната мрежа на с. Кръстина непречистени се заустват във водния обект: дере приток на р. Санър дере.

- **Канализационна система на с. Синеморец, Община Царево** - степента на изграденост на канализационната мрежа на селото е около 60%. Изграден е експериментален пречиствателен модул, но не е пуснат в експлоатация. Към настоящия момент водите от населеното място се заустват непречистени в Черно море, в район на съществуващо и перспективно ползване на крайбрежните морски води.

- **Канализационна система на с. Варвара, община Царево** – към настоящия момент водите от населеното място се заустват непречистени в Аязменско дере, вливащо се в Черно море. Изградената пречиствателна станция за отпадъчните води от канализационната система - експериментален пречиствателен модул, не е въведен в експлоатация и не функционира.

- **Канализационна система на гр. Ахтопол, Община Царево** - непречистените отпадъчни води се заустват в Черно море, на 1 км югоизточно от града. Отредена е площадка за изграждане на ПСОВ. Има разработен работен проект: „Интегриран проект за водния цикъл на гр. Ахтопол“, включващ изграждане на ПСОВ, разширение и реконструкция на канализационната и водопроводната мрежа. След изграждане на ПСОВ–Ахтопол пречистените води ще се заустват гравитачно, тръбно, брегово, след ПСОВ в дере, вливащо се в Черно море на около 500 м., дясно преминаващо от площадката на ПСОВ, местност „Аероплана“.

- **Канализационна система на гр. Карнобат** - отпадъчните води към настоящият момент се заустват без пречистване в р. Мочурица. Предвижда се изграждане на пречиствателна станция с капацитет за 24100 екв.ж. с механично и биологично стъпало, включително и отстраняване на биогенните елементи азот и фосфор. Към настоящия момент изграждането на ПСОВ не е започнало.

- **Канализационна система на гр. Сунгурларе** - брой на реалните жители около 4200, тип на канализационната мрежа - смесена, степен на изграденост около 20 %. Отпадъчните води към настоящия момент се заустват без пречистване в р. Мочурица.

- **Канализационна система на гр. Котел** - канализационната мрежа на града е от смесен тип, без изградена ПСОВ. Брой на реалните жители около 6000. Непречистените отпадъчни води се заустват във водни обекти посредством десет канализационни колектора.

- **Канализация на с. Жеравна, община Котел** - селищна канализационна система без изградена ПСОВ. Заустването на непречистените отпадъчни води се осъществява в дере “Селският дол”, поречие на река Луда Камчия.

- **Канализационна система на гр. Малко Търново** - селищната канализационна система е без изградена ПСОВ. Отпадъчните води към настоящият момент се заустват непречистени в сухи дерета от водосбора на р. Малкотърновска, приток на р. Велека.

- **Канализационна мрежа със септична яма (СЯ) – 1, с. Бръшлян** - заустването на пречистените отпадъчни води се осъществява в сухо дере от водосбора на река Раздол, поречие на река Велека.

- **Канализационна мрежа със септична яма (СЯ) –3, (СЯ) - 6, (СЯ) – 7 -с. Граматиково** - заустването на пречистени отпадъчни води се осъществява в дере, вливащо се в Яменски дол, поречие на река Велека.

- **Канализационна мрежа със септична яма (СЯ) – 8, с. Граматиково** - заустването на пречистени отпадъчни води се осъществява в дере, вливащо се в Бучовски дол, поречие на река Велека.

- В много от населените места под 2000 е. ж. канализационната мрежа не е изградена или е изградена частично и отпадъчните води се отвеждат във водоплътни изгребни ями.

Стопански субекти, източници на отпадъчни води по поречия:

РЕЧЕН БАСЕЙН СЕВЕРНОБУРГАСКИ РЕКИ

Поречие Севернобургаски реки	
1	Канализационна система на гр. Обзор – гр. Бяла, общ. Несебър
2	"М. ИНВЕСТ БГ" ООД, гр. Пловдив - консервна фабрика в с. Гълъбец, общ. Поморие
3	Канализационна система на с. Ахелой, общ. Поморие
4	Канализационна система на гр. Каблешково, общ. Поморие
5	“Завод за технически въглен” АД гр. Бургас - Производствена база в гр. Каблешково
6	"Лагуна" ООД - цех за производство на боза в гр. Каблешково
7	Канализационна система на хотелски комплекс „Зорница Сендс”, гр. Свети Влас
8	Канализационна система на гр. Айтос
9	„Симпто” АД гр. Айтос – механо-монтажен завод

10	„Андела” АД гр. Бургас – хвостохранилище “Горно Езерово”
11	“Завод за строителни конструкции (ЗСК) Лозово” АД гр. Бургас,
12	Канализационна система на гр. Бургас, общ. Бургас
13	„Винарско имение Санта Сара“ АД, с. Горица
14	„Алмар Сийфууд“ АД, предприятие за обработка на рибни и други морски продукти
15	„Яна“ АД, гр. Бургас
16	Канализационна система на с. Попович, Община Бяла
17	Канализационна система на кв. Ветрен, Минерални бани и кв. Банево
18	Канализационна система на кв. Горно езерово, гр. Бургас
Поречие Река Айтоска	
1	Канализационна система на гр. Камено
2	“Франко” ЕООД гр. Айтос – цех за преработка и консервиране на плодове
3	Канализационна система на с. Пирне
Поречие Река Чукарска	
1	Канализационна система на с. Кръстина, общ. Камено

РЕЧЕН БАСЕЙН МАНДРЕНСКИ РЕКИ

Поречие Мандренски реки	
1	“Промет стийл” АД гр. Бургас - завод за производство на стоманени профили
2	“Строителни материали” АД – Флотационна фабрика “Върли бряг”
3	Канализационна система на кв. Меден рудник, гр. Бургас, експлоатирана от “ВиК” ЕАД гр. Бургас
4	“Лукойл Нефтохим Бургас” АД – основна площадка
5	“Карина 91” ЕООД, гр. Бургас
6	Канализационна система на ПСО Карнобат
Поречие Река Русокастренска	
1	ЕТ “Росица - Иван Стаматов” – пункт за производство на алкохол в с. Русокастро, общ. Камено, обл. Бургас
Поречие Река Средецка	
1	Канализационна система на гр. Средец

РЕЧЕН БАСЕЙН ЮЖНОБУРГАСКИ РЕКИ

Поречие река Ропотамо	
1	Канализационна система на с. Равна гора, на община Созопол, обл. Бургас
Поречие река Дяволска	
1	„Приморско клуб” ЕАД, Летателна площадка гр. Приморско
Поречие Южнобургаски реки	
1	Канализационна система на гр. Китен – гр. Приморско
2	“ИФ ФАВОРИТ” ООД, Канализационна система на хотелски комплекс „Лазурно море”, землището на с. Лозенец, общ. Царево
3	“Лукойл Нефтохим Бургас“ АД, Канализационна система на Петролен терминал (ПТ) Росенец
4	Канализационна система на с. Маринка, Община Бургас

5	“Дюни” АД гр. Созопол – Канализационна система на хотелски комплекси „Пеликан”, „Марина” и „Панорама”, в. с. „Дюни” в землището на гр. Созопол
6	Канализационна система на с. Веселие, Община Приморско
7	Канализационна система на гр. Царево

РЕЧЕН БАСЕЙН РЕКА ВЕЛЕКА

Поречие река Велека	
1	Канализационна система на гр. Малко Търново
2	Канализационна мрежа със септична яма (СЯ) – 1, с. Бръшлян
3	Канализационна мрежа със септична яма (СЯ) – 3, с. Граматиково
4	Канализационна мрежа със септична яма (СЯ) – 6, с. Граматиково
5	Канализационна мрежа със септична яма (СЯ) – 7, с. Граматиково
6	Канализационна мрежа със септична яма (СЯ) – 8, с. Граматиково
7	Канализационна система на с. Заберново, на общ. Малко Търново, обл. Бургас

РЕЧЕН БАСЕЙН РЕКА КАМЧИЯ

Поречие Река Камчия	
1	Канализационна система на с. Манолч, общ. Сунгурларе, обл. Бургас
2	Канализация на с. Жеравна, община Котел
3	“Млечна промишленост Маноя” ООД – канализационна система на млекопреработвателно предприятие “Китка”, с. Шиварово, общ. Руен
Поречие Река Луда Камчия	
1	Канализационна система на гр. Котел
2	Канализационна система на с. Люляково, общ. Руен, обл. Бургас

VI. КРАЙБРЕЖНИ МОРСКИ ВОДИ

1	ПСОВ “Елените”, гр. Свети Влас
2	Канализационна система на хотелски комплекс "Парадайз бийч", гр. Св. Влас, общ. Несебър
3	Канализационна система “Равда – Слънчев бряг – Несебър”
4	Канализационна система на гр. Поморие, общ. Поморие, обл. Бургас
5	Канализационна система на с. Лозенец, община Царево
6	Канализация и ЛПСОВ на “Жилищна група на нос Хумата“ на “ГБС Инвест“ ЕАД и “Жилищни сгради за временно обитаване на „Алепу Вилидж“ в местностите “Аркутино” и “Алепу”, землище на гр. Созопол, обл. Бургас
7	Канализационна система с ЛПСОВ на вилно селище “Лилиите” в местност “Аркутино”, землище на гр. Созопол, “Комплектстрой” ЕООД, гр. Бургас
8	“Корабострителница Бургас” ЕООД, гр. Бургас
9	Канализационна система на гр. Созопол-Черноморец-Равадиново, община Созопол
10	Канализационна система на с. Синеморец, община Царево
11	Канализационна система на с. Варвара, община Царево
12	Канализационна система на гр. Ахтопол, община Царево
13	Канализационна система на жилищен комплекс „Райска градина“ на „Идън Девелъпментс“ АД

VII. РЕЧЕН БАСЕЙН НА РЕКА ТУНДЖА

	Поречие река Тунджа
1	“Винекс Славянци” АД, с. Славянци
2	“Винекс Славянци” АД, гр. Сунгурларе
3	“Винекс Славянци” АД, с. Лозарево
4	“СИС Индустрийс” ООД - Промислен комплекс в с. Венец
5	“ВИН.С. Индустрийс” ООД с. Церковски
6	“Птицекланица Чубра“ с. Чубра на „Ависпал“ ЕООД
7	Канализационна система на гр. Карнобат
8	„Агровин” ООД – Винарна Шато Сунгурларе, гр. Сунгурларе
9	ЕТ "Стоян Желев 2002" - пункт за изваряване на ракия, с. Деветак, общ. Карнобат
10	Военен полеви учебен полигон „Ново село”, Област Сливен
11	„Лукойл България” ЕООД, ПСБ Карнобат

ДЕЙНОСТИ И ИНИЦИАТИВИ, НАСОЧЕНИ КЪМ НАМАЛЯВАНЕ НА ЗАМЪРСЯВАНЕТО С ОТПАДЪЦИ.

Инициативи на национално ниво.

Ежегодно в Черноморския регион се организират редица дейности и инициативи, насочени към повишаване на информираността на населението относно негативните последици от замърсяване на водите и крайбрежните зони с отпадъци.

Организират се също така кампании за почистване на Черноморския бряг и зони около водните басейни.

Дейностите, кампаниите и инициативите се организират обикновено по време на чествания на празници, обявени на национално и международно ниво, като обикновено са широкообхватни и включват представители на всички сектори на обществото – национални, местни и регионални власти, неправителствени организации, университети и образователни институции, центрове за работа с деца, клубове по интереси и други.

Част от инициативите и дейностите, които се организират са свързани с:

- Представяне на екологични филми, пред ученици и студенти, посветени на влажните зони, биологичното разнообразие, водата и други;
- Открити уроци, тематични презентации, дискусии с представители на РИСОВ – Бургас, община, областна управа, неправителствени организации в детски градини, училища;
- Посещение на екологични места около Бургас, като Укритие за наблюдение на птиците към природен резерват „Атанасовско езеро“, Природозащитен център „Пода“, Посетителски център към Резервата „Ропотамо“, както и институции, на които им е възложено управлението и контрола на околната среда в региона;

- Творчески конкурси за рисунка, постер, есета, състезания на темите „Водата – извор на живот“, „Морето не е само за една ваканция“, „Гората е живот“ и други, „Моята земя е твоя Земя“, „Черно море – история и загадки“ и други.

- Организиране на кампании за разделно събиране на отпадъци, за почистване на училищния двор, за почистване на зоните около езерата или на пясъчната ивица;

- Провеждане на карнавал на биоразнообразието в рамките на проект „Солта на живота“;

- Кампании за насърчаване използването на алтернативни начини на придвижване във всекидневието - велосипед, тротинетка, ролери, електрически автомобил, лонгборд, градски транспорт и пеша

Основните дати, включени в екологичния календар на събитията е представен както следва:

2 февруари — Световен ден на влажните зони

Целта на отбелязването на Световния ден на влажните зони през 2018 година е да се повиши отговорността за значението на влажните зони в осигуряването на устойчиво градско бъдеще.

Всяка година на 2 февруари се отбелязва Световният ден на влажните зони. През 1971 г. на същата дата в иранския град Рамсар е подписана Конвенцията за влажните зони. Рамсарската конвенция е първият и единствен до днес международен договор за опазване и устойчиво ползване на природните ресурси, насочен към специфичните екосистеми. Първоначално, Рамсарската конвенция е създадена като международен договор с цел опазване на влажните зони предимно като местообитание на водолюбиви птици. От тогава насам, Конвенцията разширява своя обхват и понастоящем обхваща всички аспекти на опазването и разумното ползване на влажните зони, признавайки ги като екосистеми с жизненоважна значимост по отношение на опазването на биологичното разнообразие, управлението на водите и благосъстоянието на човешките общности.

През 2018 г. Световният ден се отбелязва под надслов: „Влажните зони и устойчивото градско бъдеще“.

Влажните зони в градовете или в близост до населените места допринасят за осигуряване на по-жизнена среда за живеене благодарение на множеството важни функции, които осъществяват. Те допринасят за намаляване на наводненията, служат като източник на питейна вода, филтрират замърсителите и подобряват качеството на водите, осигуряват зелени градски площи и са източник на поминък за местното население. Значението на ползите, които допринасят влажните зони става все по-важно и съдбоносно с продължаващото нарастване на броя на населението, живеещи в градовете, които към настоящия момент са повече от 4 милиарда души. До 2050 година 66% от населението на планетата ще живее в градовете, тъй като хората се местят в градовете в търсене на по-добри работни места. За съжаление, по-голяма част от населението не е наясно със значението и ползите на влажните зони в близост до населените места. В бързоразвиващите се градове, влажните зони често се смятат за пустеещи земи, места за изхвърляне на отпадъци, места, които трябва да се пресушат и да се промени предназначението им. Според изчисленията на учените, най-малко 64% от влажните зони на планетата са изчезнали от 1900 г. насам, докато паралелно с това се наблюдава бум в нарастването на градовете.

България е сред първите страни, присъединили се към Рамсарската конвенция, в сила от 24 януари 1976 г. Политиката за опазване и устойчиво ползване на влажните зони се изпълнява от Министерството на околната среда и водите.

Рамсарските места в България са “Атанасовско езеро”, “Комплекс Беленски острови”, “Дуранкулашко езеро”, “Остров Ибиша”, “Шабленско езеро”, “Местността Пода”, “Поморийско езеро”, “Комплекс Ропотамо”, “Езеро Сребърна”, “Езеро Вая” и „Карстов комплекс Драгоманско блато”. Общата им площ е 49 912, 43 ха , което е 0.45% от територията на страната.

22 март — Световен ден на водата.

Световният ден на водата всяка година се отбелязва на 22 март за привличане на вниманието върху значението на водата и необходимостта от опазването ѝ.

Инициативата се поражда през 1992 г. на Конференцията на Обединените нации „Екология и развитие”, проведена в Рио де Жанейро. Денят се отбелязва официално от 1993 г., като ежегодно се организират прояви в цял свят, посветени на водата.

През 2018 г. темата на кампанията е „Природата за водата“, която насочва внимание към това как можем да използваме природата, за да се справим с предизвикателствата на водата от 21-ви век.

1-7 април — Седмица на гората.

Провежда се от 12 април 1925 г., когато е обявена от министерствата на народното просвещение и на земеделието и държавните имоти.

22 април — Международен ден на Земята.

Денят на земята се отбелязва всяка година на 22 април за привличане на вниманието върху опазването на планетата Земя. През 2018 г. темата на кампанията е „Свят без замърсяване с пластмаси“, която насочва грижата към цялостна промяна на човешката нагласа и поведение относно пластмасите. Целта е инициране на дейности за значително намаляване на замърсяването с пластмаси.

5 юни — Световен ден на околната среда.

Световният ден на околната среда е провъзгласен на 27-та сесия на Общото събрание на ООН (Резолюция № A/RES/2994 (XXVII)) от 15 декември 1972 година. Датата на изборния 5 юни – е денят на откриването на Стокхолмската конференция по въпросите на околната среда и човека през 1972 година. В своята резолюция, Общото събрание призовава страните членки в системата на ООН всяка година на този ден да извършват действия, които да подкрепят желанието им да запазят и подобряват околната среда. Също така на 27-та сесия на Общото събрание е създадена нова организация в системата на ООН - Програмата на ООН за околната среда (UNEP). Така под егидата на UNEP ежегодно се празнува Световният ден на околната среда. Тъй като основното тяло на ООН в областта на околната среда, UNEP разработва глобална екологична програма подкрепяща прилагането на екологичното измерение на устойчивото развитие в рамките на системата на ООН и се застъпва за околната среда на земното кълбо. Световният ден на околната среда за ООН един от основните начини за

привличане вниманието на световната общественост към проблемите на околната среда и повишава политическото внимание и действие.

Темата се определя ежегодно от Световния ден на околната среда.

През 2018 година темата е **“Да победим замърсяването с пластмаси”**, като това е възприето като призив за действие към всички, заедно да се справим с едно от най-големите предизвикателства на нашето време. Мотото на инициативата е **„Ако не може да се използва повторно, да не се използва изобщо!“** По време на кампанията са споделени и няколко конкретни идеи, които всеки би могъл да спазва, за да намали употребата на пластмаса, като:

- Носи собствена торба, когато се пазаруваш!
- Подкрепи производителите на храни, които не използват пластмасови опаковки !
- Не използвай пластмасови прибори!
- Събирай всеки отпадък от пластмаси по плажовете!

29 юни – Ден на река Дунав.

„Бъди активен за по-чист Дунав“ е мотото на кампанията по повод 29 юни – Деня на река Дунав през 2018 г.. От 2004 г. този ден се отбелязва на тази дата, когато е подписана в София Конвенцията за опазване на река Дунав. Идеята на ежегодната европейска инициатива е да привлече вниманието към значението и опазването на Дунав и притоците ѝ.

22 септември — Европейски ден без автомобили, по който повод се провежда Европейска седмица мобилността.

Европейският ден без автомобили се провежда ежегодно на 22 септември. Идеята за провеждане на такъв Ден произлиза от Франция и се осъществява за първи път през 1998 г.

Това е международна кампания, по време на която централните зони в много градове на Европа, включително и в България се затварят за автомобилно движение.

Целите на кампанията са:

- формиране на екологосъобразно мислене, а също така и начин на живот сред европейските граждани;
- разяснителна дейност върху негативните страни на автомобилния транспорт в градски условия;
- промоция на алтернативните начини на транспорт в големите градове, вкл. по-широкото използване на обществения транспорт;
- демонстрация на идеята, че животът без автомобили не само е възможен, но и по-приятен.

31 октомври — Международен ден на Черно море.

Международният ден на Черно море 31 октомври отбелязва годишнината от подписването през 1996 г. на Стратегическия план за действие за възстановяване и опазване на Черно море. Документът очертава рамката на сътрудничество между черноморските държави по отношение състоянието и бъдещето на Черно море и региона.

Отчитайки сериозното влошаване на екологичното здраве на Черно море, шестте държави — България, Грузия, Румъния, Русия, Турция и Украйна — подписват през

април 1992 г. в Букурещ Конвенцията за опазване на Черно море от замърсяване (Букурещката конвенция), която представлява правна и дипломатическа платформа за съвместни действия.

Всички черноморски държави подписват през 1993 г. в Одеса, Украйна т. нар. Одеска декларация, набелязваща общата политика на страните по Букурещката конвенция.

Тази декларация поставя основите, върху които шестте черноморски държави заедно с международните донори извършват задълбочена оценка на състоянието на черноморската среда — процес, довел до разработването на Стратегическия план, подписан на 31 октомври 1996 г.

Сега е в сила обновен Стратегически план за действие за опазване на околната среда и възстановяване на Черно море от 2009 г. В него са заложили дългосрочни цели за качеството на черноморската екосистема, конкретни мерки за намаляване на замърсяването, подобряване на управлението на живите ресурси, насърчаване на човешкото развитие по начин, който не компрометира околната среда, и предприемане на стъпки за финансиране на екологични проекти.

Букурещката конвенция урежда изграждането на система от институции за постигането на нейните цели. Учреден е общ регионален междуправителствен орган, натоварен с приложението на конвенцията, Комисия за опазване на Черно море от замърсяване (Черноморска комисия), която включва висши служители от агенциите за околна среда от шестте държави, подписали конвенцията.

Ежедневната координация по дейностите, свързани с прилагането на конвенцията и Стратегическия план за действие, се извършва от Постоянния секретариат на комисията в Истанбул. Изградена е система от консултативни групи и регионални центрове за действие, които предоставят консултации и изпълняват практически задачи. Комисията за опазване на Черно море от замърсяване работи в тясно сътрудничество със сродни международни организации.

Освен традиционните кампании, които се честват по различен начин всяка година и са посветени на горепосочените дати и празници са реализирани няколко кампании на национални и на местно ниво, които са:

Национална образователно-информационна кампания „Яко е да си еко“.

Образователно-информационната кампания „Яко е да си еко“ е финансирана по Оперативна програма „Околна среда 2014-2020“. През 2018 година тя е съсредоточена върху две от приоритетните оси на Програмата – „Отпадъци“ и „Подобряване качеството на атмосферния въздух“. Кампанията цели да подпомогне формирането на екологично съзнание в българските граждани. Дейностите по нея ще бъдат насочени приоритетно към учениците, като гаранция за устойчивост на предприеманите мерки по ОПОС 2014-2020. Инициативата „Зелена олимпиада“, в която деца от цялата страна ще решават тестове на екологични теми, е част от Кампанията.

Кампания „Да изчистим България за един ден“.

Кампанията „Да изчистим България заедно“ на bTV Media Group е най-мощната доброволческа инициатива в България, която цели да изгради обществена чувствителност по въпросите, свързани с опазването на околната среда и да направи България чиста в дългосрочен план. Акцент в инициативата е Денят на голямото почистване. През 2018 bTV Media Group става част от най-голямата гражданска

инициатива в света – World Clean Up Day 2018. На 15 септември, в Световния ден на почистването, в България са почиствали милиони доброволци от 150 страни. Кампанията се провежда от осем години, като основните ѝ цели са:

- Увеличаване на почистените площи в България;
- Събиране на възможно най-голямо количество отпадъци, които замърсяват природата, и транспортирането им до инсталации за сепариране, преработка и депониране;
- Мотивиране на голям брой хора за участие в акции за почистване в цялата страна;
- Повишаване на знанията и информираността на хората по отношение на практики, свързани с намаляване на отпадъците;
- Идентифициране и разпространение на добри практики за поддръжка на чиста околна среда и намаляване на отпадъците;
- Идентифициране и разпространение и стимулиране на добри практики за лесно рециклиране на отпадъци от домакинствата;
- Превръщане на рециклирането и грижата за околната среда в социално желателно поведение и повод за гордост;

Кампанията се проведе успешно и на територията на Черноморския регион, като един от организаторите на местно ниво е и Сдружение „Зелена Странджа“.

През 2018 година по време на осмото издание на кампанията са се включили 409 073 души. Общата почистена площ от доброволците е 1 770 000 кв. м. площ. По данни на Министерството на околната среда и водите, партньор на инициативата за поредна година, финалните данни за събрания боклук към 17 часа на 17 септември възлиза на 4123 тона отпадъци от 2869 локации. От всяко замърсено място са извозени средно по тон и половина боклук. Регионалната инспекция по околната среда и водите – Бургас са отчетели събрани 350,3 тона отпадъци.

Кампания за Деня на земята 2018 г. - Свят без замърсяване с пластмаси.

От отравяне и нарушаване на морската среда до негативно влияние върху човешките хормони, от замърсяване на плажовете до натрупване в каналите и депата – всичко това в резултат от драстичното нарастване на количествата изхвърляни пластмаси, което заплашва оцеляването на нашата планета.

В отговор, кампанията за Деня на Земята 2018 г. се фокусира върху цялостната промяна на човешката нагласа и поведение относно пластмасите, като целта е инициране на дейности за значително намаляване на замърсяването с пластмаси.

Стратегическият подход за ограничаване на замърсяването с пластмаси ще доведе до:

- Подкрепа за приемането на глобална рамка за регулиране на замърсяването с пластмаси
- Повишаване на знанията и мобилизиране на гражданите по целия свят да настояват за действия от страна от правителствата и корпорациите за контрол и намаляване на замърсяването с пластмаси
- Информирание и активизиране, за да поемат гражданите лична отговорност и активно да участват в инициативите за намаляване, предотвратяване, повторно използване и рециклиране на пластмасовите отпадъци
- Съвместна работа с университети, учители и ученици за намаляване, предотвратяване, повторно използване и рециклиране на отпадъците от пластмаса
- Съвместна работа с други организации и комуникационни мрежи, което да превърне кампанията за Деня на Земята 2018 в платформа за намаляване и

предотвратяване на замърсяването с пластмасови отпадъци, като се разработят общи подходи за прилагане и се изградят партньорства

- Насърчаване на работата на общностите и местните власти за справяне с проблема от замърсяването с пластмаси
- Възможности за журналистите по целия свят да проследяват развитието на проблема и намирането на решения.

Международен ден без пластмасови торбички – 3 юли.

Бургас се включи през 2018 година в кампанията за отбелязване на международния ден без пластмасови торбички – 3 юли. Двадесет и пет метрова риба направена от полиетиленови плिकове е изградена на площада пред Морското казино в Бургас. Атракцията е идея на екологичните организации „За Земята“ и „Грийнпийс“ – България и е част от кампанията „Свободни от пластмаса“.

Голямата пластмасова риба е разпъната с помощта на доброволци и привлече вниманието на стотици минувачи. Жители и посетители на морския град научиха как да намалят зависимостта от еднократната пластмаса в ежедневието си благодарение на привлекателни пощенски картички с посланията на кампанията „Свободни от пластмаса“.

Пластмасовите торбички са сред трите най-често срещани отпадъци по плажовете и във водите на Черно море и са причина за замърсявания из цялата страна. Разделното събиране и рециклиране на полиетиленовите торбички е технически трудно осъществимо и не би решило растящия проблем с ненужното използване на еднократни пластмаси. Същевременно има множество добре познати и достъпни заместители на пластмасовите плिकове като чанти за многократна употреба, пазарски колички, кошници, раници, платнени торби, мрежи, хартиени или биоразградими торби.

Докато в Дания и Финландия един човек използва средно по 4 торбички годишно, според данните на НСИ средностатистическият българин използва по 2 – 3 пластмасови торби всеки ден. В Ирландия таксата от 22 цента (43 стотинки) на торба е достатъчна, за да накара ирландците да използват по едва 18 торбички на човек годишно. У нас, въпреки въвеждането на еко-такса, количеството полимерни плिकове, които се продават всяка година, се е удвоило от 5 килограма на човек през 2010 г. до 10 килограма на човек през 2016 г. До края на 2018 година България е длъжна да гарантира, че леките пластмасови торби се предлагат само срещу заплащане на мястото на продажба, според изискванията на Директивата за пластмасовите торбички. Пластмасовите торбички за пазаруване са един от главните замърсители в природата и града, които носят екологични и икономически вреди, но лесно могат да бъдат заместени с по-добри алтернативи.

Според активистите от кампания „Свободни от пластмаса“ в България трябва незабавно да се въведе задължителна и достатъчно висока еко-такса върху всички пластмасови торбички без изключение, която да насърчи купувачите да си носят собствени пазарски чанти. След като потребителите отвикнат от безплатните пластмасови торбички, те трябва да бъдат напълно забранени към 2025 г. и заменени с торби от биоразградими и дълготрайни материали.

Трансгранични и транснационални инициативи.

Европейски Морски Ден – Бургас – 31 май – 1 юни 2018 г.

Европейският морски ден се провежда ежегодно в цяла Европа, за да се повиши видимостта на морските бизнес сектори и да се популяризира интегриран подход към разрешаването на морските въпроси.

През 2018 година, Европейският морски ден се проведе в Бургас в периода 31 май -1 юни 2018 г. Събитието официално е част от календара на Българското председателство на Съвета на Европейския съюз. То е най-голямото годишно събитие на Европейската морска общност за 2018, организирано в партньорство с Генерална дирекция "Морско дело и рибарство" на Европейската комисия, Министерство на транспорта в България и Община Бургас. Основното събитие е конференцията "Европейски морски ден", която се организира всяка година в различен Европейски регион с различна тема. Участниците в събитието са от пристанищната и корабоплавателната индустрия, клъстерите, екологичните сдружения, синдикати, научни и изследователски институции, образование, местни, регионални, национални и европейските власти. Конференцията по време на Европейския морски ден, включва пленарни и тематични сесии (с участието на представители на най- високо равнище и ключови експерти), както и семинари, които се организират от заинтересовани страни.

Темите на семинарите по време на Европейския морски ден са: Морското пространствено планиране (включително взаимодействие земя-море), Крайбрежна и морска среда, действия за климата, Морски изследвания, иновации и технологии, Океан и офшорна енергия, Аквакултури и устойчив риболов, Океанска грамотност, морски умения и хора, Пристанища като иновационни центрове, морски клъстери, Устойчив туризъм, крайбрежни общности, Дигитализация и данни за морските IT приложения, Синя био-икономика, морска биотехнология, Морска сигурност, наблюдение и обмен на информация, Сътрудничество и стратегии за морските басейни, Финансиране и инвестиране за син растеж/ Blue Growth/.

Като съпътстващи събития са организирани – семинари по черноморската стратегия, дейности за почистване на плажа, включващи студенти, фестивал на морския филм, експертна група на държавите-членки относно МПП (морско пространствено планиране), двустранни срещи по интереси.

Срещата на високо ниво, която се състоя в Бургас, поставя началото на едно по-широко и мащабно сътрудничество под егидата на Европейския съюз, като държавите от Черноморския регион България, Румъния, Русия, Украйна, Турция, Грузия, включително и Молдова, които се присъединяват и подписват, т.нар. Министерска

декларация за сътрудничеството и общ дневен ред за Черно море. На събитието присъства и Еврокомисарят по морските въпроси и рибарството Кармену Вела и негово превъзходителство посланик Майкъл Кристидис, Генерален секретар на Организацията за Черноморско Сътрудничество.

С подписването на декларацията държавите от Черноморския басейн се ангажират да прилагат общ подход и да има съгласуваност между проектите, които се реализират в области като екология, икономика, туризъм.

Съвместна трансгранични мерки България – Румъния.

- Разработване на Регионален план за действие за морските отпадъци (съвместна методология за количествено определяне на морските отпадъци, идентифициране на източници, наказателно преследване на нарушители и др.). Тази мярка е разработена като обща (съвместна) мярка с Румъния в обхвата на проект на ЕО (ГД „Околна среда“) „Техническа и административна подкрепа за съвместното прилагане на Рамковата директива за морска стратегия (РДМС) в България и Румъния - Фаза 2“.

- Подобряване управлението на отпадъците, генерирани от кораби.

Като цяло тази мярка включва оценка и принудителен контрол на дейностите по незаконно изхвърляне, събиране и транспортиране на отпадъци, генерирани от кораби (това включва отпадъци като битови, хранителни и пластмасови по смисъла на Приложение V на MARPOL, както и отпадъци от мазнини и отпадъчни води.

- Съгласувано създаване и / или подкрепа на регулярни (годишни) кампании за повишаване на осведомеността, насочени към бизнеса (търговци, концесионери на плажа, потребители на плажни услуги, рибари и др.) и обществеността (туристи, ученици, деца и др.), насочени към запознаване с основните източници и последиците за околната среда от замърсяване с морски отпадъци, както и по отношение на въпроса с рециклирането на отпадъците.

- Повишаване на осведомеността (образователни кампании) и консултантски услуги за местните групи за действие в областта на рибарството (FLAGs) по отношение на ефективното използване на екологични риболовни техники и оборудване.

Трансгранична координация при актуализацията на Плана за управление на речните басейни 2016-2021 в Черноморски район за Басейново управление.

Сътрудничество с Румъния.

Основите на координацията между България и Румъния при управлението на водите са поставени още през 2004 г., когато са проведени първите срещи във връзка с прилагането на РДВ в трансграничен аспект. На този етап са съгласувани трансгранични подземни водни тела. Проведени са три работни срещи с представители от двете страни: План за управление на речните басейни в Черноморски район за басейново управление на водите (2016-2021 г.). Проведени са няколко работни срещи. По време на работните срещи е извършен обмен на информация във връзка с управлението на водите и са приети следните съвместни документи:

- Правила за взаимен обмен на данни и информация за координиране и прилагане на общи дейности съгласно разпоредбите на Рамковата директива за водите и друго релевантно законодателство на ЕС;
- Правила за обмен на информация за аварийно замърсяване на крайбрежните води на Черно море от източници на сушата;
- Съвместна програма за мониторинг на крайбрежните води.

Сътрудничество с Турция.

Сътрудничеството с Турция относно прилагането на Рамкова директива по водите (РДВ) е от 2004 г., когато е подписано Рамково споразумение за сътрудничество в областта на околната среда. На 20 март 2012 година в Анкара е подписана Съвместна декларация на Министъра на околната среда и водите на Република България и Министъра на горите и водните въпроси на Република Турция за сътрудничество в областта на водните ресурси. С декларацията се създава добра основа за сътрудничество между компетентните администрации на двете страни в областта на управлението на водите. Предмет на дейността са въпроси, залегнали в Рамковата директива за водите и Директивата за наводненията. План за управление на речните басейни в Черноморски район за басейново управление на водите (2016-2021 г.). Проведени са няколко работни срещи, на които са обсъдени въпроси свързани с обмен на информация във връзка със: - законодателството в областта на водите с фокус върху прилагане на Рамковата директива за водите – транспониране в националните законодателства на Директивите 2000/60/ ЕО и 2007/60/ЕО, преглед на антропогенния натиск и въздействие – от точкови и дифузни източници на замърсяване – индустрия, населени места и селско стопанство; морфологични изменения, натиск от водочерпене, програми за мониторинг – програми за оперативен и контролен мониторинг, програми за проучвателен и вътрешен хидробиологичен мониторинг (повърхностни води) и други.

Проект „Екологосъобразно управление на пристанищата от трансграничния коридор (ECOPORT 8).

Проектът е финансиран по приоритетна ос 2 на Оперативна програма „Югоизточна Европа“ 2007-2013.

Целта на проект ECOPORT 8 е подобряване на качеството на пристанищата, поставяйки като основен приоритет предотвратяването на замърсяване на водата, въздуха и инфраструктурата в пристанищните райони и прилежащата брегова зона посредством тясното сътрудничество между научните институти и местните пристанищни власти. Друга основна цел е съхраняването на естествените ресурси в пристанищните зони и прилежащите крайбрежни територии.

Крайният резултат от проекта е постигане на безопасен, сигурен, екологичен и ефикасен морски транспорт, изграждане на модерни пристанища, които да осигуряват подходяща среда за цялостното икономическо развитие на страната и интеграция в международен план – в интерес на екологията, икономиката, населението и общините.

Партньори по проекта са пристанищните власти и научните институти от шест страни: Италия, Гърция, Румъния, Черна гора, Албания и България. От българска страна Държавно предприятие ”Пристанищна инфраструктура” (ДППИ) е партньор и събенефициент по проекта. Друг български партньор е Институтът по водни проблеми към БАН, който от 01.07.2010 г. е преобразуван в департамент “Управление и използване на води” към Националния институт по метеорология и хидрология.

В рамките на проекта на 15 март 2012 г. е пусната в експлоатация автоматична система за екологичен мониторинг на състоянието на въздуха и водата в акваторията на пристанище Бургас. В три мониторингови точки са поставени сонди за вземане на проби от морската вода. Монтирани са и измервателни станции, снабдени със собствено захранване, които по електронен път изпращат данни за контролните проби в базата данни на системата. Информацията е достъпна чрез интернет сайт. В следствие на успешно приключилия проект за състоянието на водата в акваторията на

пристанище Бургас без прекъсване следи многопараметричната сонда със сензори за рН, температура, мътност, хлорофил, синьо-зелени водорасли, нефтопродукти и др. Друга 3D сонда регистрира скоростта и посоката на течението. Точките, в които се извършват замерванията в акваторията, обхващат зоните на интензивен корабен трафик и товаро-разтоварни операции, с цел да бъде отчетено влиянието на пристанищната дейност върху състоянието на средата. Чрез многокомпонентен монитор за отчитане на температура, влажност и налягане, както и скорост и посока на вятъра, мониторинговата система следи и качеството на въздуха в района.

Инициатива за партньорство – Черноморски център за син растеж и иновации.

Мисия: Да развие морската идея на България чрез осигуряване на научни изследвания, технологични решения и иновации в басейна на Черно море за постигане на устойчив син растеж.

Целите на Черноморския център за син растеж и иновации са:

- Да се развие морската идея на България чрез осигуряване на научни изследвания, технологични решения и иновации в басейна на Черно море за постигане на устойчив син растеж;
- Да се развива и изгражда изследователска инфраструктура и потенциал чрез лаборатории, методологии и технологии;
- Да се създават партньорства на местно и регионално ниво и да се популяризират приоритетите на интегрираната морска политика, както и да се разработват инструменти в подкрепа на сини иновативни проекти и идеи.

Основни двигатели на идеята са Областна администрация - Бургас, Община Бургас и Сдружение „Черноморски институт“ – Бургас.

Области на действие: Развива и изгражда изследователски инфраструктура и потенциал (лаборатории, методологии, технологии); Изгражда партньорства на местно и регионално равнище; Популяризира приоритетите на интегрираната морска политика в региона и подкрепя междусекторното сътрудничество; Предлага домакинство на различни институции, организации, форми на ПЧП, свързани с морската наука и технологичния сектор; Създава Е-инфраструктура за достъпност на информацията и изследванията; Разработва инструменти в подкрепа на сини иновативни проекти и идеи.

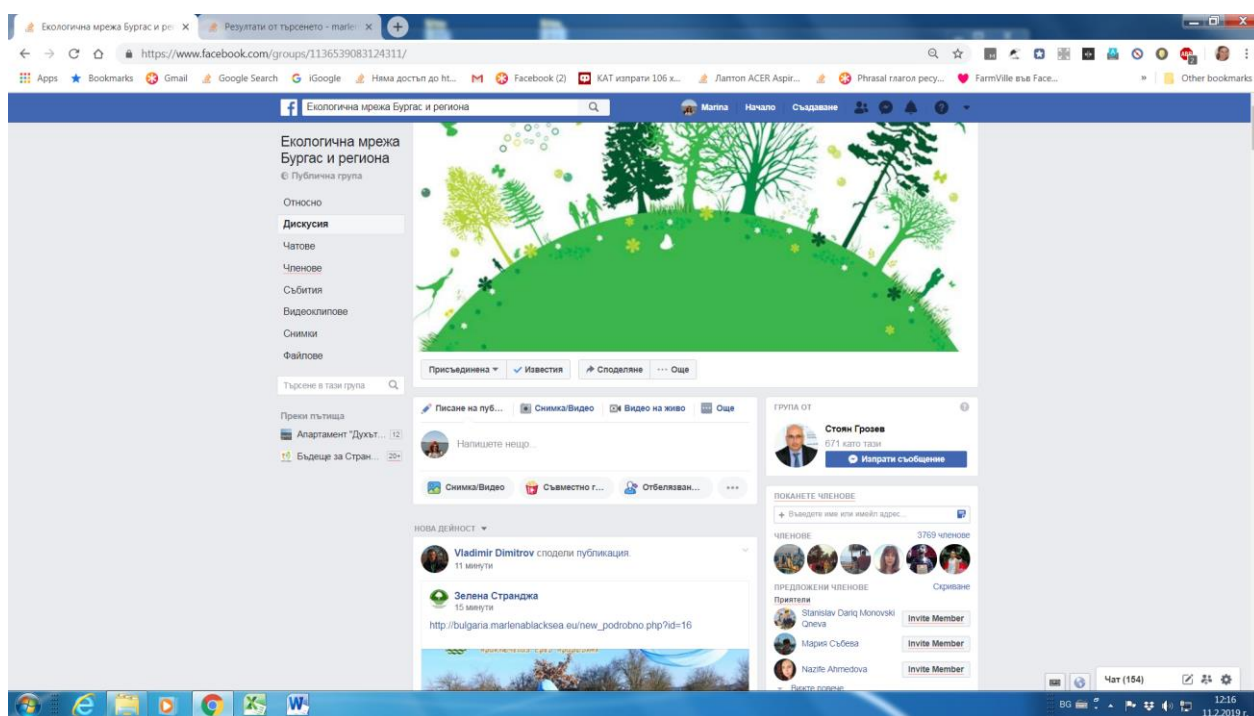
Партньори – Академични среди, научно-изследователски центрове, учени и изследователи, бизнес, граждански сектор, държавни и местни власти и други.

Екологични мрежи

Екологична мрежа Бургас и региона

Групата е създадена с цел да запознава хората живеещи в гр. Бургас и околността с актуалната екологична обстановка, с различни инициативи. В социалните медии се публикува, дискутира и коментира всичко свързано с природата и екологията главно на територията на Област Бургас. Идеята е да се включат максимално много хора, които да публикуват, предлагат различни теми, виждания, инициативи, снимков

материал и т.н., за да има максимално пълна информация на екологичната ситуация в областта.

<https://www.facebook.com/groups/1136539083124311/about/>

Черноморска мрежа на неправителствените организации.

Черноморска мрежа на НПО (ЧМНО) е създадена през 1998 г. в резултат на развитието на НПО общността във всички черноморски държави. Предшественик на Мрежата е Международният черноморски неправителствен форум, който е първият опит на НПО за съвместни действия, целящи опазването и възстановяването на Черно море. Официалната регистрация на ЧМНО бе извършена от Варненския окръжен съд през 1999 г. Членовете на ЧМНО са 62 НПО: България — 14, Грузия — 9, Румъния — 6, Русия — 9, Турция — 7, Украйна — 17. Организацията поддържа работни контакти и осъществява съвместни проекти с много други черноморски НПО. Признавайки ролята на ЧМНО като институция, представляваща гражданското общество в региона ЧМНО получи статута си на постоянен наблюдател към Черноморската комисия (ЧМК) на седмата ѝ редовна среща, проведена в Истанбул през май 2001 г.

Мисията на сдружението е да съдейства за опазване и възстановяване на Черно море, включително Азовско море, и за устойчивото развитие на черноморските държави чрез отговорно ангажиране на неправителствените организации, правителствата, бизнес средите и други институции, както и на широката общественост.

Цели на сдружението:

- Да развива подходящи структура, механизми и практики за застъпничество и лобиране пред местните, национални и международни власти, бизнес средите и други институции, участващи в процеса на вземане на решения, които засягат Черно море и устойчивото развитие на Черноморския регион;

- Да определя приоритетни екологични проблеми на Черно море и да работи за решаването им;
- Да съдейства за повишаване на екологичното и гражданско съзнание на обществеността и за разширяване на общественото участие в процесите на вземане на решения на всички нива, отнасящи се до Черно море;
- Да развива потенциала на членовете на сдружението за изпълнение на мисията му и да защитава техните интереси.

Сфери на дейност.

ЧМНО изпълнява дейности, свързани с регионалните и европейските екологични политики, черноморските проблеми, проблемите, свързани с управлението на международни води, международното и законодателството на ЕС, опазването на международното и черноморското биоразнообразие, управление на бреговата зона, развиване на капацитет за лобиране и застъпничество, развиването на експертния капацитет в сферата на международното екологично управление, земеделие и околна среда, националното законодателство и хармонизирането му с политиките и практиките на ЕС.

Контакти на мрежата: <https://www.bsnn.org/>

Съвместна оперативна програма Черноморски басейн 2014-2020

Редактор на материала: СНЦ Зелена Странджа – Февруари, 2019

Съвместна оперативна програма за трансгранично сътрудничество по Европейски инструмент за съседство. Съвместна оперативна програма Черноморски басейн 2014-2020 е съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейски инструмент за съседство и от участващите страни: Армения, България, Грузия, Гърция, Република Молдова, Румъния, Турция и Украйна. Тази публикация е изготвена с финансовата помощ на Европейския съюз.

Тази публикация е изготвена с финансовата помощ на Европейския съюз. Съдържанието на тази публикация е отговорност единствено на СНЦ „Зелена Странджа“ и по никакъв начин не може да се счита, че отразява възгледите на Европейския съюз.